

Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний
університет
Вінницький торговельно-економічний
інститут

Бібліотека

Тарас Шевченко – художник слова і пензля

*Бібліографічний покажчик до 210-річчя від дня
народження Тараса Шевченка*

Вінниця
2024

УДК 016:821(477)
ШЗ7

Укладачі:

Карпусь Л. В., завідувач інформаційно-
бібліографічного відділу;
Чорна Т. І., провідний бібліограф

Відповідальна за випуск

Прутська Н. О.,
завідувач бібліотеки ВТЕІ ДТЕУ

Тарас Шевченко – художник слова і пензля. До 210-річчя від дня народження Тараса Шевченка : бібліогр. покажч. / уклад.: Л. В. Карпусь, Т. І. Чорна ; відп. за вип. Н. О. Прутська; б-ка Вінниц. торг.-екон. ін-ту ДТЕУ. – Вінниця : ВТЕІ ДТЕУ, 2024. – 60 с.

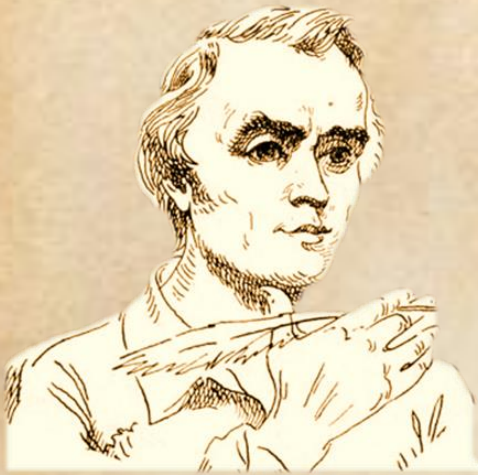
Бібліографічний покажчик «**Тарас Шевченко – художник слова і пензля**» присвячений 210-й річниці від дня народження видатного українського поета та художника Тараса Шевченка. Бібліографічна частина покажчика знайомить користувачів з виданням творів Великого Кобзаря та літературою про його життєвий і творчий шлях.

Покажчик розрахований на науковців, літературознавців, бібліотечних працівників, здобувачів вищої освіти, усіх шанувальників творчості видатного українського поета і талановитого художника.

УДК 016:821(477)

Бібліотека Вінницького
торговельно-економічного
інституту ДТЕУ, 2024

Від укладачів

*«Свою Україну любіть.
Любіть її... Во врем'я люте.
В останню, тяжкую минуту
За неї Господа моліть»*

Т. Г. Шевченко

В історії кожного народу, серед її великих творців, є поети, імена яких оповиті невмирущою любов'ю і славою. Таким поетом українського народу є Тарас Григорович Шевченко, чия безсмертна спадщина – одна з найбільших вершин людського генія. Шевченко – велетень духу, митець могутньої творчої сили, непримиренний борець за справедливість, за національне і духовне відродження України.

Безсмертне ім'я великого поета і художника Тараса Григоровича Шевченка відоме скрізь як ім'я людини, яка присвятила своє життя просвітницькій діяльності, відродженню та збагаченню національної культури України.

Шевченко по праву займає почесне місце серед тих видатних діячів, чії серця, помисли, талант спрямовані на служіння народові, чия душа сповнена безмежної любові до рідного краю, що з таким шаленим завзяттям та відданістю захищав свободу й незалежність Батьківщини, честь та гідність українського народу.

У березні 2024 року Україна відзначатиме 210 років від дня народження Тараса Шевченка. Це не просто черговий ювілей великого українського поета, художника, громадського діяча. Це ювілей, який припадає на часи чи не найбільшого історичного протистояння незалежної української Держави з відкритою збройною агресією росії. Цей ювілей, без перебільшення, має прозвучати не тільки на рівні загальнодержавному, а й на рівні загальноєвропейському. Адже Україна вже твердо і назавжди заявила на міжнародній арені про свою відірваність політичну, економічну, культурну, літературну, духовну, ментальну від рф. І Європа разом із усім світом це почула.

«Саме зараз, під час війни за наші цінності та ідентичність, важливо належно вишанувати пам'ять про Тараса Шевченка – національного символу України. Адже саме за нашу культуру й історію, а також за вільне майбутнє так самовіддано борються всі українці. Поет завжди надихав нас на перемогу. Його слова «Борітеся – поборете» викарбувані у серці кожного патріота», –

сказав т. в. о. Міністра культури та інформаційної політики України Ростислав Карандеєв.

Постановою Верховної Ради України «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2024-2025 роках» із метою консолідації та формування історичної свідомості Українського народу, збереження національної пам'яті та належного відзначення і вшанування пам'ятних дат і ювілеїв на державному рівні встановлено провести урочисте відзначення 9 березня – 210-ти років із дня народження Тараса Шевченка (1814-1861), поета, прозаїка, художника, етнографа, громадського діяча, однієї з центральних постатей національної культури.

23 лютого Кабінет Міністрів України затвердив план заходів з підготовки та відзначення на державному рівні 210-річчя від дня народження видатного українського поета та художника Тараса Григоровича Шевченка. Програма передбачає низку культурних, мистецьких та інформаційних заходів як в Україні, так і за її межами. Серед них: урочисте нагородження лауреатів Національної премії України імені Тараса Шевченка, фестиваль «Мистецька академія «Шевченко – шлях до перемоги»», а також вечори пам'яті, майстер-класи, круглі столи та інші тематичні заходи. Також запланована публікація книжкових видань: «Кобзар», «Шевченкіана Юрія Меженка», «Шевченківська енциклопедія: місія перебування та інші топоніми».

Велич Шевченка полягає в тому, що він зумів повернути нам свою національну гідність і необхідність боротися за відновлення незалежної Української держави. Його безмежна любов до українців і України проявлялася в тому, що він навчав і переконував нас про можливість щасливого життя тільки в своїй незалежній державі.

В історії України ще не було людини, що зробила б такий велетенський вплив на уми і серця своїх співвітчизників. Він не був політиком, та на його ідеях сформувались і зросли чимало громадських організацій і партій. Він не був полководцем, але його слово змобілізувало сотні полків, дивізій, цілі армії, підняло до збройної боротьби мільйони українців, здобуло не одну визначну перемогу на полі бою. Він не був дипломатом, проте широта його поглядів, вклад у світову літературу та мистецтво, а головне світоглядні ідеї загальнолюдських братерства та любові, що базувались на християнських цінностях, здобули для України та українців належне визнання та пошану серед світової спільноти.

І насправді, Україна – це особистості, які формують обличчя її історії. Всього 47 років прожив Тарас Григорович Шевченко. Серед них 24 перебував у кріпацтві, 10 - на засланнях, практично всі інші - під жандармським наглядом. Проте все, що зробив Великий Кобзар назавжди залишає його серед живих, утверджує як геніального нашого сучасника і далекоглядного пророка.

Ім'я Тараса Шевченка відоме в усьому світі: у багатьох країнах йому встановлені пам'ятники, його твори перекладені майже на всі мови світу, його ім'ям в Україні названі навчальні заклади, театри, площі, вулиці, міста. Національна опера України, Київський національний університет, центральний

бульвар міста Києва носять ім'я видатного сина українського народу - Тараса Шевченка.

Шевченкова поезія – найважливіший і нетлінний складник духовного єства українського народу. Його вивчають, ним живуть, черпають сили й надії. Як і кожен великий поет, Шевченко – яскраво виражена неповторна творча індивідуальність. Відомою є роль Шевченкового слова в пробудженні й розвитку національної самосвідомості українського народу, у формуванні його суспільних ідеалів, у відродженні України. Пишучи твори, він усвідомлював свою відповідальність за історичну долю своєї нації і хотів силою слова оновити весь народ, влити в його жили свіжу кров, змусити по-новому битися його серце. Він молив Бога дати йому слово праведне і чудотворне, осяяне «розумом святим», щоб, народившись і освятившись на Україні, воно стало світлом істини. Т. Шевченка, без особливого перебільшення, можна вважати «батьком» української національної ідеї, сформованої в традиційній для цивілізованої Європи формі. Його поезія змогла не лише забезпечити «зв'язок часів», але й започаткувала перетворення української нації, давши їй розуміння минулого і дороговказ у майбутнє, надію і сподівання.

Шевченкова поезія стала потужним чинником формування українців як нації, вона стала поштовхом до самоусвідомлення. Подібне явище ми пережили у 2013–2014 роках, коли Майдан став поштовхом до усвідомлення нас як представників політичної європейської нації, для яких Шевченкова творчість стала живильною.

Прикладом Шевченка надихається багато людей, його пророчі слова дають сили новим героям-захисникам. Тарас Шевченко був і нині є символом опору російській експансії. Зараз творчість Шевченка надихає українців під час війни, яку почала росія.

Тарас Шевченко – поет, що зробив для відродження і становлення сучасної української нації чи не більше за будь-якого українського політичного діяча чи теоретика політики, відродив у ній національну самоповагу та прагнення до самостійного державно-політичного існування, поставив боротьбу за відродження держави із стану мрії в стан надії, сподівання і, врешті, активної діяльності.

Шевченко залишив нам свої неоціненні духовні надбання - твори і світлу добру пам'ять про себе. Він пробуджував любов до своєї Батьківщини, кликав сильних на подвиги, вселяв у слабких надію і віру.

Щоб звірити слово із часом, щоб відчутти живу енергію душі Кобзаря, щоб зрозуміти нас як українську націю, необхідно закарбувати назавжди: Шевченко – пророк українського народу.

До 210-ї річниці від дня народження Тараса Шевченка бібліотека Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ підготувала бібліографічний покажчик «Тарас Шевченко – художник слова і пензля».

До покажчика увійшли матеріали з фонду бібліотеки ВТЕІ ДТЕУ: бібліографічні описи літературних джерел з анотаціями та зображеннями,

статті зі збірників та періодичних видань, а також джерела з мережі Інтернет.

Видання складається з таких розділів:

- книги;
- статті зі збірників та періодичних видань;
- електронні ресурси;
- живопис.

У покажчик включено публікації, видані українською мовою.

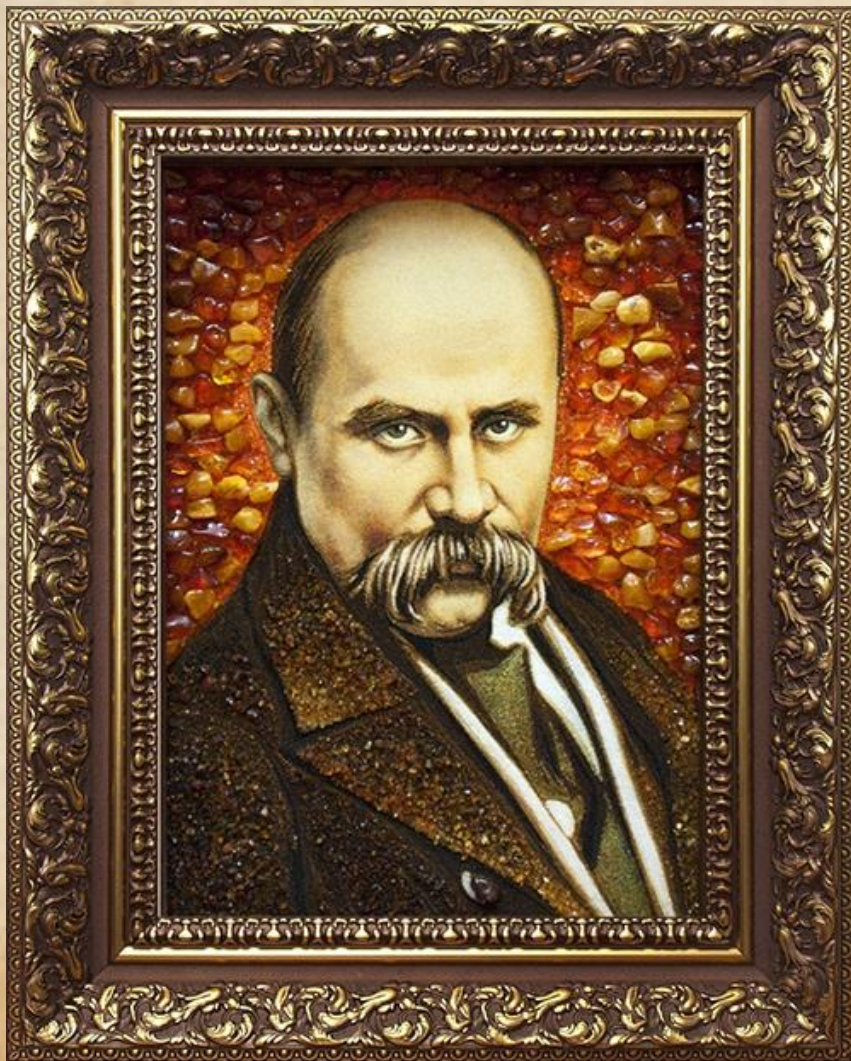
В кожному розділі матеріали розміщено в хронологічно-алфавітному порядку.

Записи в бібліографічному покажчику мають суцільну нумерацію, що сприяє зручному використанню іменного покажчика.

Бібліографічний опис та скорочення здійснено за чинними в Україні державними стандартами.

Відбір матеріалу завершено в березні 2024 року.

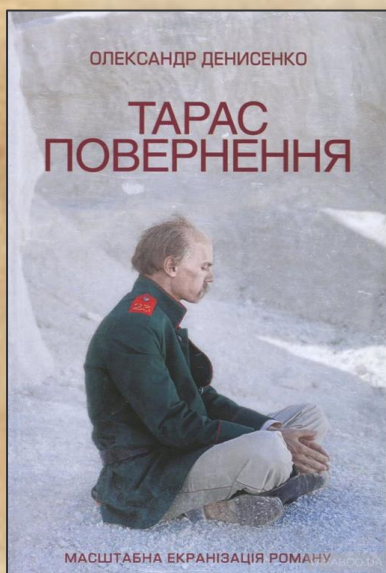
Посібник розрахований на широке коло користувачів – літературознавців, мовознавців, наукових працівників, докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти, працівників бібліотек – усіх шанувальників його творчості.

Книги

1. Вічний як народ: сторінки до біографії Т. Г. Шевченка : навч. посіб. / упоряд. О. І. Руденко, Н. Б. Петренко. – Київ : Либідь, 1998. – 272 с.

2. Денисенко О. Тарас. Повернення : роман / Олександр Денисенко. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2018. – 224 с.

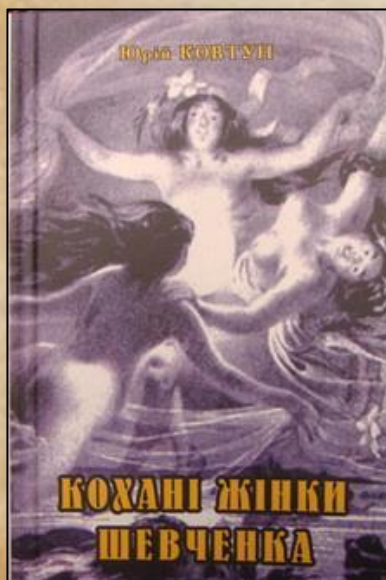

Це історія про найтяжчі часи життя Тараса Шевченка, генія українського народу, яка дає відповідь на запитання: ким насправді був найвеличніший поет України - кам'яним символом чи все ж таки людиною з плоті й крові, котра шукає дружби, розуміння, кохання? Відірваний від рідної землі, приречений на тяжку солдатську службу в Новопетровській фортеці у колонізованих російською імперією землях Казахстану, на сім років поневірянь та мук. А потім - звільнення. Однак це звільнення стало лише частиною хитрої політичної схеми, у центрі якої опинився Шевченко.

Чи міг він знати, навіщо російський цар вертає йому вдавану свободу?

3. Дічек Н. П. Шевченко Тарас Григорович / Н. П. Дічек // Українська педагогіка в персоналіях. У 2-х кн. Кн. 1: X – XIX ст. : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. [О. В. Сухомлинська (кер авт. кол.), Н. Б. Антоненко, Л. Д. Березівська, Н. П. Дічек і інші] ; за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ : Либідь, 2003. – С. 258-266.

4. За рядками листів Тараса Шевченка / Ж. Т. Ляхова. – Київ : Дніпро, 1984. – 134 с. : іл.

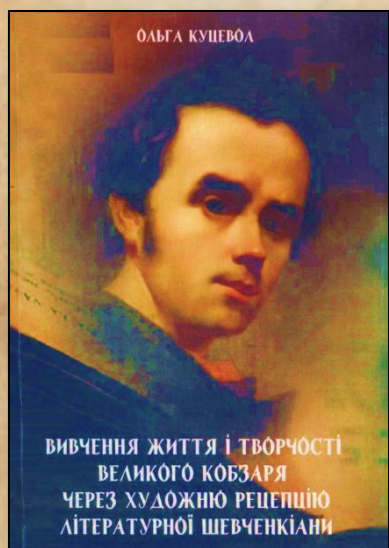

5. Ковтун Ю. І. Кохані жінки Шевченка : Тарасові музи / Ю. І. Ковтун. – Київ : Україна, 2004. – 207 с. – Бібліогр.: 204-205.

У науково-популярній книзі розповідається про жіноцтво, яке оточувало Тараса Шевченка, його сердечні почуття, його музи, що надихали великого поета, художника на створення геніальних поезій і невмирущих полотен, про музу всього його життя, якою була для нього Україна.

Видання розраховане на широке коло читачів.

6. Куцевол О. Вивчення життя і творчості Великого Кобзаря через художню рецепцію літературної шевченкіани : посібник / Ольга Куцевол. – Вінниця : Консоль, 2013. – 256 с.

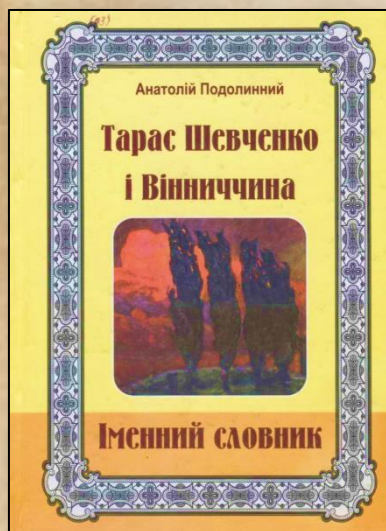
Пропонована книга є спробою сучасного висвітлення життєтворчості Т. Шевченка в літературознавчому та художньо-біографічному вимірах. Поєднуючи матеріал, автор спирається на найновіші досягнення українського шевченкознавства та художні твори вітчизняних митців про Великого Кобзаря.

Видання адресується вчителям української літератури, студентам філологічних спеціальностей, учням-старшокласникам, може бути використане як підручник для спецкурсу (чи курсу за вибором) «Літературна шевченкіана в середній школі».

7. Назаренко М. Й. Поховання на могилі (Шевченко, якого знали) / М. Й. Назаренко. – Київ : Сварог, 2006. – 688 с. – (Неофіційно).

8. Неділько Г. Я. Тарас Шевченко : книга для вчителя / Г. Я. Неділько. – Київ : Рад. школа, 1988. – 213 с.

9. Подолинний А. М. Тарас Шевченко і Вінниччина. Іменний словник : до 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка / А. М. Подолинний. – Вінниця : Едельвейс і К, 2012. – 104 с.

Іменний словник «Тарас Шевченко і Вінниччина» приурочений до 200-річчя від дня народження великого поета. Його мета: показати внесок науковців і митців Вінниччини до загальноукраїнської Шевченкіани. Хоча це видання не може дорівнювати за своїм значенням «Шевченківському словнику» 1977 року і тим більше новому, підготовленому до наступного ювілею, заперечувати просвітню і науково-красознавчу потребу в ньому було б несправедливо. Адже він містить низку імен, яких немає у виданні 1977 року і не буде, напевно, в новому з різних причин. Крім нових імен, словник подає й нові факти та

подробиці, цікаві з наукового погляду, проливає додаткове світло на вже відомі явища і постаті, привертає увагу до певних обставин, оцінок тощо.

Чи є ще десь у світі поет, який відіграв таку важливу мистецьку та історичну роль в історії свого народу, як Тарас Шевченко? У цьому виданні, надіємося, можна буде знайти відповідь на це та інші запитання. Воно допоможе вінничанам, та й не лише їм, глибше і повніше відчути доленосне значення Тараса Шевченка для кожного з нас на наших «малих батьківщинах» у великій Батьківщині-Україні.

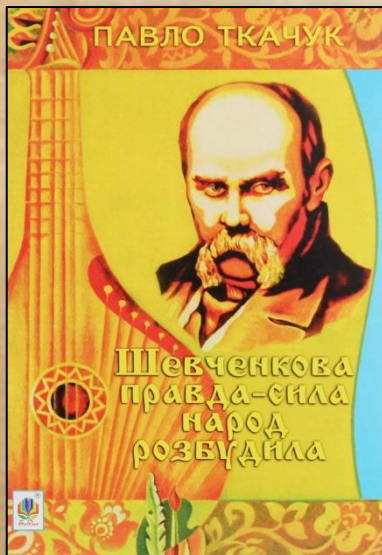
10. Попович М. В. Нарис історії культури України / М. В. Попович. – Київ : Артєк, 1998. – 728 с. : іл.

11. Сергієнко Г. Я. Декабристи і Шевченко / Г. Я. Сергієнко. – 2-ге вид. – Київ : Дніпро, 1983. – 188 с.

12. Тарас Шевченко і Вінниччина : біобібліографічний покажчик. – Вінниця, 2004. – 107 с.

13. Тарахан-Береза З. П. Святиня : науково-історичний літопис Тарасової Гори / З. П. Тарахан-Береза. – Київ : РОДОВІД, 1998. – 543 с.

14. Ткачук П. Шевченкова правда-сила народ розбудила : [проза і поезія] / Павло Ткачук. – Літин : Літин друк, 2014. – 120 с.

Тарас Шевченко - явище геніальне і визначальне в історії України. Він щоразу приходить у наш день: наскільки пізнаємо поета, настільки зростаємо в його єстві самі.

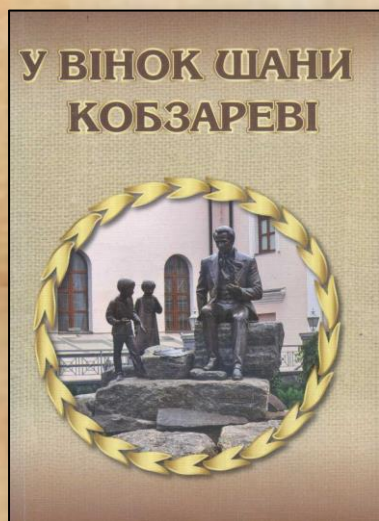
В добру путь, країни!

15. Тур-Коновалов К., Замрій Д. Художник / Костянтин Тур-Коновалов, Денис Замрій. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2013. - 368 с.

Перша половина ХІХ сторіччя. Тарас Шевченко - поки що нікому не відомий маляр-підмайстер, кріпак поміщика Енгельгардта. Та невдовзі доля зведе його з людьми, які допоможуть відкрити світові його талант... Новий погляд на життя й становлення славетного художника і поета!

16. У вінок шани Кобзареві: Міжнародне Шевченківське літературно-мистецьке свято на Вінниччині : зб. матер. – Вінниця : Консоль, 2018. – Вип. 28. – 232 с. : фото.

До збірника увійшли матеріали про Шевченківське свято на Вінниччині 24-26 травня 2018 року, вшанування пам'яті Т. Г. Шевченка та вірші, присвячені Великому Кобзареві.

Світлини Олександра Гордієвича, Володимира Коскіна, Ростислава Сваричевського, Тетяни Яковенко, Андрія Стебелева, Ярослава Ткачівського, Ірини Слюсар, Богдани Гайворонської, Валентини Сторожук, Лесі Степовички, Михайла Діденка.

17. Чавдаров С. Х. Педагогічні ідеї Тараса Григоровича Шевченка / С. Х. Чавдаров. – Київ : Радянська школа, 1953. – 208 с.

18. Чавдаров С. Х. Тарас Григорович Шевченко і народна освіта / С. Х. Чавдаров, М. М. Грищенко . – Київ : КДУ, 1961. – 54 с.

19. Чуб. Д. Живий Шевченко : невигадані оповіді / Дмитро Чуб. – Київ : Ярославів Вал, 2013. – 272 с.

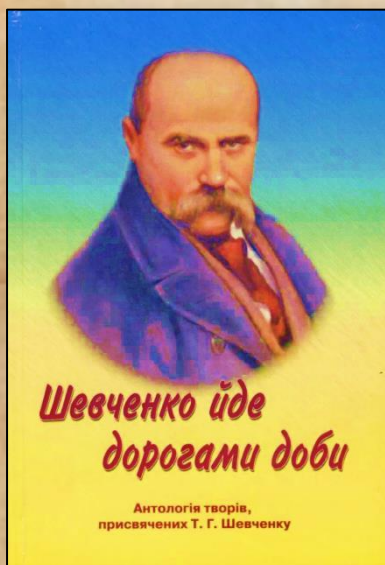
Шевченко, якого ми знаємо, дивиться на нас із численних п'єдесталів, барельєфів і портретів біля іконостасу. Образ - більш ніж знайомий.

Натомість яким насправді був Тарас Шевченко у побуті, які мав смаки, уподобання, як проявляв свою кмітливість і дотепність, якими були його романтичні пригоди?

Про це, а також - про Шевченка-поета і Шевченка-художника розповідає в цій книзі український письменник з Австралії Дмитро Нитченко (Чуб).

20. Шевченко йде дорогами доби : вірші та оповідання. Антологія творів, присвячених Т. Г. Шевченку. / [упоряд. В. Михайлов]. – Красноармійськ : Національна спілка письменників України, 2016. – 136 с.

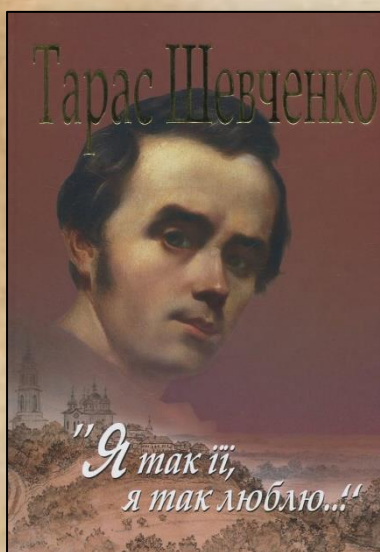

Антологія поетичних та прозових творів українських і зарубіжних авторів (у перекладах українською мовою), у яких відтворено світлий образ Пророка України, поета і художника Тараса Шевченка.

21. Шевченко на Поділлі : літературно-мистецьке свято «В сім'ї вольній новій» на Вінниччині. – Вінниця, 1992. – 72 с.

22. Шевченко Т. «Я так її, я так люблю...» : вибрані вірші та поеми / Тарас Шевченко ; упоряд. М. М. Павлюк. – Київ : Либідь, 2004. – 704 с. : іл.

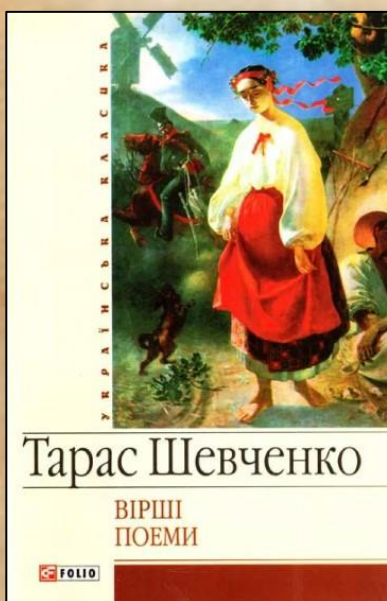

У книзі містяться вибрані вірші та поеми Тараса Шевченка, написані в різні періоди його життя. Твори подаються в оригіналі та в перекладі. Книга ілюстрована художніми творами автора, які дають уявлення про нього як про художника.

Для шанувальників поетичної та художньої творчості Тараса Шевченка.

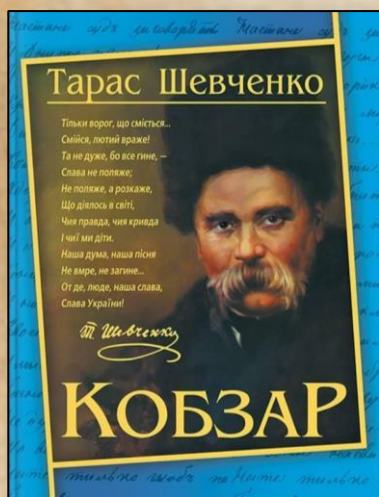
23. Шевченко Т. Вірші. Поєми / Тарас Шевченко. – Харків : Фоліо, 2008. – 352 с. – (Українська класика)

В дане видання увійшли всі вірші та поєми великого українського поета Т. Г. Шевченка (1814-1816), що передбачені програмою середньої школи, включаючи твори для позакласного читання. Представлені твори дають досить повне уявлення про творчість поета, яка піднесла українську літературу до світового рівня.

24. Шевченко Т. Г. Кобзар / Т. Г. Шевченко ; уклад. О. В. Зав'язкін. – Донецьк : БАО, 2013. – 192 с. : іл.

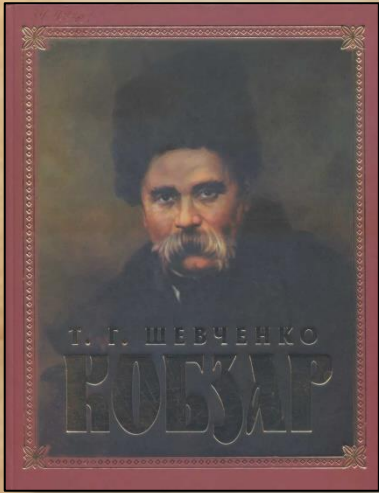

«Все йде, все минає», - сказав Великий Кобзар. Але Тарас Шевченко залишатиметься безсмертним, поки живе Україна. Ім'я цієї людини є уособленням непереборної волі, сили духу, пророчого дару. Поетичний спадок Шевченка - це чисте джерело, що живить цілі покоління. І сьогодні Кобзареві ідеали - Україна, Мати, Воля, Правда, Любов - священні для нас.

Видання адресоване широкому читацькому загалу.

25. Шевченко Т. Г. Кобзар / Т. Г. Шевченко. – Донецьк : БАО, 2008. – 480 с.

Кобзар - так назвав український народ Тараса Григоровича Шевченка. Ім'я цього всесвітньо відомого поета й митця є уособленням незламної сили духу та пророчого дару.

Геній Великого Кобзаря світить нам крізь століття. Цілі покоління українців виховувалися на його творах. І сьогодні Шевченкова поезія продовжує надихати нас на нові звершення й перемоги.

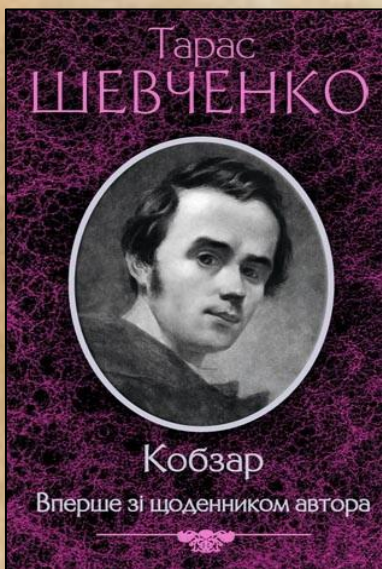
Це видання включає поетичні твори, написані Кобзарем з 1837 по 1861 рік.

Видання адресоване всім шанувальникам українського поетичного слова.

26. Шевченко Т. Г. Кобзар / Т. Г. Шевченко. – Київ : Дніпро, 1982. – 647 с.

27. Шевченко Т. Г. Кобзар / Т. Г. Шевченко. – Київ : Просвіта, 2001. – 344 с.

28. Шевченко Т. Г. Кобзар. Вперше зі щоденником автора / Т. Г. Шевченко. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2013. – 960 с.

Найновіше видання «Кобзаря», уперше зі щоденником автора, додає нових фарб до суперечливого образу Шевченка-поета й Шевченка-людини. До уточнених текстів, виправлених за оригіналами рукописів і першодруків, додано унікальні сторінки біографії Тараса Шевченка за період із 12 червня 1857 р. - по 13 липня 1858 р. - записи, які великий Кобзар вів у Новопетровському укріпленні напередодні свого звільнення із заслання...

29. Шевченко Т. Г. Мистецька спадщина : у 4-х т. Т. 1. 1857-1861, Кн. 2 / Т. Г. Шевченко ; ред. кол.: О. І. Білецький, Д. Д. Копиця, О. Є. Корнійчук та ін. – Київ : Академія наук Української РСР, 1961. – 107 с. : іл.

30. Шевченко Т. Г. Мистецька спадщина. У 4-х т. Т. 2. 1847-1850 / Т. Г. Шевченко ; ред. кол. О. І. Білецький, Д. Д. Копиця, О. Є. Корнійчук – Київ : Академія наук Української РСР, 1963. – 98 с. : іл.

31. Шевченко Т. Г. Мистецька спадщина. У 4-х т. Т. 3. 1851-1857 / Т. Г. Шевченко ; ред. кол.: О. І. Білецький, Д. Д. Копиця, О. Є. Корнійчук. – Київ : Академія наук Української РСР, 1964. – 112 с. : іл.

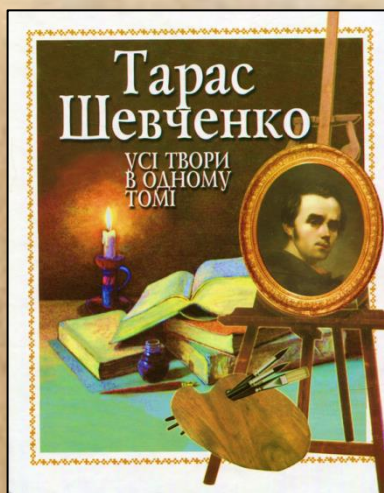
32. Шевченко Т. Г. Мистецька спадщина. У 4-х т. Т. 4. 1857-1861 / Т. Г. Шевченко ; ред. кол.: О. І. Білецький, Д. Д. Копиця, О. Є. Корнійчук та ін. – Київ : Академія наук Української РСР, 1963. – 173 с. : іл.

33. Шевченко Т. Г. Повне зібрання творів у дванадцяти томах. Т. 1. Поезія 1837-1847 / Т. Г. Шевченко. – Київ : Наукова думка, 1989. – 528 с.

34. Шевченко Т. Г. Повне зібрання творів у дванадцяти томах. Т. 2. Поезія 1847-1861 / Т. Г. Шевченко ; ред. Є. П. Кирилюк. – Київ : Наукова думка, 1990. – 592 с.

35. Шевченко Т. Г. Повне зібрання творів у дванадцяти томах. Т. 3. Драматичні твори. Повісті / Т. Г. Шевченко. – Київ : Наукова думка, 1991. – 400 с.

36. Шевченко Т. Г. Усі твори в одному томі / Т. Г. Шевченко. – Київ ; Ірпінь : Перун, 2009. – 824 с. – (Поетична поличка «Перуна»).

Вперше в історії української літератури в одному томі вміщено всю літературну спадщину великого українського поета Тараса Шевченка, автора творів, які принесли митцеві неперебутню любов українського народу та обезсмертили його ім'я.

«Тарас Шевченко. Усі твори в одному томі» - така книжка потрібна насамперед через свою доступність для сім'ї будь-якого достатку.

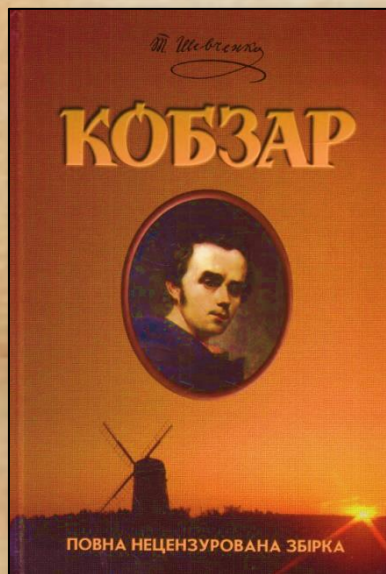
У книжці подано лише літературні твори - поезія та проза. Усі вірші та поеми. Усі оповідання та повісті. Немає листування, критичних статей жадібних до обговорення чужої творчості критиків та літературознавців. Це - не підручник із шевченкознавства для «шевченкознавців».

Ми прагнемо, аби кожен українець мав змогу прочитати, полюбити або ні, а головне - зрозуміти, наблизитись до творчості поета самостійно.

Сподіваємося, що томик з усією творчою спадщиною поета буде стежиною, яка приведе до його пізнання і школяра та студента, і вчителя та солдата, і господаря та хатню господиню, а також органічною прикрасою книжкової полиці у будь-якій (бідній чи багатій) оселі українця.

Тарас Шевченко має бути збереженим взірцем для творчої молоді України, яка у сумних піснях кобзаря знаходила б основу для сучасної оптимістичної української поезії.

37. Шевченко Т. Кобзар : повна збірка / Т. Шевченко. – Харків : Школа, 2014. – 352 с.

До збірки увійшли вірші, поеми, балади, створені великим українським поетом Т. Г. Шевченком у період з 1837 до 1861 року, твори, що їх було вилучено у різні часи царською, а згодом радянською цензурою. Наведено також біографічні й бібліографічні відомості та добірку афоризмів поета.

Для широкого кола читачів.

38. Шевченко Т. Усі твори в одному томі / Т. Шевченко. – Київ : Ірпінь, 2007. – 824 с. – (Поетична поличка «Перуна»).

39. Шевченкова криниця : зб. афоризмів із творів / упоряд. В. Дорошенко, Т. В. Майданович. – вид. 2-ге, доопрац. - Київ : Криниця, 2003. – 258 с.

«Шевченкова Криниця» - це збірник найвідоміших, особливо яскравих і змістовних висловів (афоризмів) і ширших уривків із поетичних творів Тараса Шевченка та його прозової спадщини: повістей, драматичних творів, листів, щоденника тощо.

Кожен, кого цікавить світогляд Кобзаря, кому потрібно писати чи говорити про нього, з допомогою цього збірника зможе швидко підшукати цитату на необхідну тему: про Бога, людей і Україну, про громаду і родину, слово і красу та ін. Особливо цінна ця книжка тим, що при її укладанні використано і прозові твори поета, які менш відомі та доступні читачам.

Збірник «Шевченкова Криниця» має велике теоретичне і практичне значення для школярів і вчителів, студентів і викладачів, для громадських діячів і службовців, а також для всіх шанувальників української літератури, які зможуть більш ефективно використати творчі надбання Т. Г. Шевченка в навчанні, в повсякденній діяльності, при написанні шкільних завдань і творів, наукових рефератів і статей, виступів з нагоди різних святкувань та в багатьох інших випадках.

Статті з наукових збірників та періодичних видань

40. «Шевченко - це ми. Так було. І так буде...» // Вісник Книжкової палати. – 2008. – № 3. – С. 45-48.
41. Біленко В. В. Україну - назавжди / В. В. Біленко // Урядовий кур'єр. – 2011. – 21 трав. – С. 8.
42. Біленко В. Дорога у Вічність. Сьогодні 150 років від дня смерті Тараса Шевченка / В. Біленко // Урядовий кур'єр. – 2011. – 10 берез. – С. 5.
43. Боронь О. Його остання путь стала символічною / О. Боронь // Урядовий кур'єр. – 2011. – 21 трав. – С. 17.
44. Боронь О. Послання «І мертвим, і живим...» уперше вийшло за кордоном / О. Боронь // Урядовий кур'єр. – 2012. – 19 верес. – С. 18.
45. Гавеля Б. Тарас Шевченко і польський національно-визвольний рух ХІХ століття / Б. Гавеля // Вісник Книжкової палати. – 2013. – № 5. – С. 44-48.
46. Гончаренко І. Формування української національної педагогіки в її історичному розвитку / І. Гончаренко // Хроніка 2000. – 2007. – Вип. 71. – С. 784-787.
47. Горбачук М. Тарас Григорович Шевченко і математики / М. Горбачук // У світі математики. – 1996. – Т. 2. – Вип. 1. – С. 86-89.
48. Городівська Н. Г. Буквар Тараса Григоровича Шевченка / Н. Г. Городівська, В. М. Городівський // Початкова школа. – 1984. – № 3. – С. 68-73.
49. Гречин Б. О. Барвінський про педагогічне значення життя і творчість Тараса Шевченка / Б. О. Гречин // Рідна школа. – 2001. – № 3. – С. 11-12.
50. Гуменчук В. О. Незабуття зустріч... 200 років Т. Шевченку / В. О. Гуменчук // Освіта Вінниччини. – 2014. – 10 січ. – С. 5.
51. Жадько В. « Мене там мати повивала...» / В. Жадько // Освіта. – 2013. – 14-21 серп. – С. 4.
52. Жадько В. «Вільно... дороге моєму серцю» / В. Жадько // Освіта. – 2013. – 14-21 серп. – С. 2.
53. Жадько В. «Незабуття сестра, терпелива нянька...» / В. Жадько // Освіта. – 2013. – 14-21 серп. – С. 8.
54. Жадько В. «Спасибі, дідуся, що ти заховав в голові столітній ту славу козачу...» / В. Жадько // Освіта. – 2013. – 14-21 серп. – С. 6-7.
55. Жадько В. «Шевченко і Києво-Печерська лавра» / В. Жадько // Освіта. – 2013. – 14-21 серп. – С. 3.
56. Жадько В. «Я син селянина - кріпака...» / В. Жадько // Освіта. – 2013. – 14-21 серп. – С. 5.
57. Жадько В. Геній слова й пензля / В. Жадько // Освіта. – 2013. – 6-13 берез. – С. 8-9.
58. Жадько В. Мені тринадцятий минало... / В. Жадько // Освіта. – 2013. – 27 берез.-3 квіт. – С. 12.

59. Кислашко О. Тарас Шевченко про виховання в душі християнських ідеалів / О. Кислашко // Українська література в загальноосвітній школі. – Київ. – 2011. – № 7/8. – С. 49-47.

60. Коломієць В. Про овітньо-педагогічні погляди Тараса Шевченка / В. Коломієць // Дивослово. – 1996. – С. 43-47.

61. Костенко Ю. Шевченкове слово звучить китайською / Ю. Костенко // Урядовий кур'єр. – 2011. – 21 черв. – С. 6.

62. Луців В. Педагогічна праця Тараса Шевченка / В. Луців // Хроніка 2000. – 2007. – Вип. 71. – С. 571-575.

63. Мандрика М. Л. Шевченко і народна педагогіка / М. Л. Мандрика // Початкова школа. – 1991. – № 3. – С. 2-10.

64. Мацегора К. 200-річчя Тараса має відзначати весь світ / К. Мацегора // Урядовий кур'єр. – 2012. – 6 квіт. – С. 3.

65. Маценко М. Українські пісні на слова Тараса Шевченка / М. Маценко // Народна творчість та етнографія. – 2004. – № 5. – С. 35-40.

66. Мацько Л. Шевченко у полілозі національних культур / Л. Мацько // Освіта. – 2013. – 16-23 жовт. – С. 10-11.

67. Мельник О. Раритети незнайомої шевченкіани / О. Мельник // Українська культура. – 2007. – № 5. – С. 30-32.

68. Нагребецька І. «Шлях Кобзаря в Каневі»: кілометри пам'яті вдячних нащадків / І. Нагребецька // Урядовий кур'єр. – 2013. – 17 трав. – С. 8.

69. Наумова Н. Тарасова могила / Н. Наумова // Науковий світ. – 2011. – № 5. – С. 14-16.

70. Наумова Н. Хата на пріорці, де колись мешкав Т. Г. Шевченко / Н. Наумова // Науковий світ. – 2009. – № 11. – С. 4-7.

71. Орлова Н. «Коли б то бог дав...»: до історії призначення Тараса Шевченка вчителем малювання / Н. Орлова. // Слово Просвіти. – 2010. – № 7. – С. 15-21.

72. Пароваткіна Г. По обидва боки Шевченка. Музейна еволюція чи музейна революція? / Г. Пароваткіна // Дзеркало тижня. – 2013. – 16 листоп. – С. 13.

73. Педагогічні погляди Тараса Григоровича Шевченка // Історія української школи і педагогіки : навч. посіб. / О. О. Любар, М. Г. Стельмахович, Д. Т. Федоренко ; за ред. О. О. Любара. – Київ : Знання, 2003. – С.189-195.

74. Педагогічні погляди Тараса Шевченка / Л. В. Артемова // Історія педагогіки України : підручник для студ. вищ. навч. закл. – Київ : Либідь, 2006. – С. 165-173

75. Петрушенко М. «Всі дні мого перебування в Яготині є і будуть для мене рядом прекрасних спогадів» / М. Петрушенко // Урядовий кур'єр. – 2013. – 6 лип. – С. 1,6.

76. Попович М. Тарас Шевченко / М. Попович // Нариси історії і культури України. – 2-ге вид. – Київ : АртЕк, 2001. – С. 363-379.

77. Потоцький П. П. «Буквар» Шевченка / П. П. Потоцький // Хроніка 2000: укр. культурол. альм. Вип. 71 : Україна освітня: історія, персоналії, поступ. – Київ : Фонд сприяння розвитку мистецтв, 2007. – С. 571-574.

78. Риженко А. Штернберг і Тарас Шевченко / А. Риженко // Українська культура. – 2008. – № 3. – С. 10-12.

79. Скільський Д. Проблема освітньо-виховного ідеалу в Шевченковій прозі / Д. Скільський // Українська література в загальноосвітній школі. – 2000. – № 4 – С. 15-18.

80. Сліпушко О. Відповіді на запити сучасності - у творах Поета / О. Сліпушко // Урядовий кур'єр. – 2012. – 19 верес. – С. 18.

81. Страшна Л. В. Тарас Шевченко про освіту та виховання. Матеріал для позакласних заходів, 7-9 кл. / Л. В. Страшна // Педагогічна майстерня. – Харків. – 2015. – № 1. – С. 42-47.

82. Томенко М. 150-річна боротьба Тараса Шевченка за місце під Каневом, або Як Кобзар свій будинок в Україні будував: історичні паралелі / М. Томенко // Голос України. – 2011. – 26 лют. – С. 3.

83. Травнева С. «Як умру, то поховайте...» / С. Травнева // Освіта Вінниччини. – 2011. – 7 берез. – С. 6.

84. Федоренко Д. Г. Шевченко і народна педагогіка / Д. Г. Федоренко // Рідна школа. – 1993. – № 3. – С. 58-59.

85. Чебан О. Художники Вінниччини пройшли Тарасовими шляхами / О. Чебан // Вінниччина. – 2013. – 22 серп. – С. 8.

86. Чорний В. «Боротьба статуї». П'ять президентів США і український Кобзар / В. Чорний // Дзеркало тижня. – 2013. – 16 листоп. – С. 15.

87. Шпак В. Біль за рідних, біль за Україну... / В. Шпак // Урядовий кур'єр. – 2011. – 5 берез. – С. 13.

88. Юрчишина О. Шевченко і Руданський / О. Юрчишина, О. Боржковський // Вінницька газета. – 2013. – 23 лип. – С. 5.

Електронні ресурси

89. Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2024-2025 роках [Електронний ресурс]: Постанова Верховної Ради України від 21 груд. 2023 р. № 3536-ІХ. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3536-IX#Text>.

90. Про затвердження плану заходів із підготовки та відзначення 210-річчя від дня народження Тараса Шевченка [Електронний ресурс]: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 лют. 2024 р. № 158-р. - Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-planu-zakhodiv-iz-pidhotovky-ta-vidznachennia-210-richchia-vid-dnia-s158230224>

91. «Музеї. Як це працює». Вип. 3. Національний музей Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Суспільне. Культура. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=DS64dgugqDg>.

92. «Або щось добре, або велике ледащо». 42 факти про Тараса Шевченка, що не розповідають у школі [Електронний ресурс] // Нова українська школа. – Режим доступу : <https://nus.org.ua/articles/abo-shhos-dobre-abo-velyke-ledashho-42-fakty-pro-tarasa-shevchenka-shho-ne-rozpovidayut-u-shkoli/>.

93. «Добре, що Шевченко не мав російської освіти». «Батьки-засновники» [Електронний ресурс] // Суспільне. Культура. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=ZukOT2C8uIY>.

94. «Т. Г. Шевченко і українська педагогіка» [Електронний ресурс] // Бібліотека ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет». – Режим доступу : <https://lib.ddpu.edu.ua/index.php/homepage-9/vystavky/tradytsiini/2-uncategorised/466-t-g-shevchenko-i-ukrajinska-pedagogika.html>.

95. 10 фраз геніального Тараса Шевченка, які досі актуальні для українців [Електронний ресурс] // Дзеркало Медіа. – Режим доступу : <https://dzerkalo.media/news/10-fraz-genialnogo-tarasa-shevchenka-yaki-dosi-aktualni-dlya-ukraintsiv>.

96. 10 цікавих фактів про Шевченка, які ви могли не знати [Електронний ресурс] // Радіо Перше. – Режим доступу : <https://radiopershe.com/news/10-tsikavykh-faktiv-pro-shevchenka-iaki-vy-mohly-ne-znaty>.

97. 100 років тому за Гетьманату спорудили перший монументальний пам'ятник Тарасу Шевченку [Електронний ресурс] // Радіо Свобода. – Режим доступу : <https://www.radiosvoboda.org/a/29540725.html>.

98. 15 маловідомих фактів про Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Етнохата. – Режим доступу : <https://etnoxata.com.ua/statti/traditsiji/15-malovidomih-faktiv-pro-tarasa-shevchenka/>.

99. 1961 - у Вінніпезі (Канада) відкрили перший за океаном пам'ятник Тарасу Шевченку [Електронний ресурс] // Український інститут національної пам'яті. – Режим доступу : <https://www.uinp.gov.ua/istorychnyy-kalendar/lypen/9/1961-u-vinnipezi-kanada-vidkryly-pershyy-za-okeanom-pamyatnyk-tarasu-shevchenku>.

100. 209-та річниця з дня народження Тараса Григоровича Шевченка [Електронний ресурс] // NadvirnaTV. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=8WEIm5sWtYM>.

101. 209 років з дня народження Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // 11 канал. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=wSs-aowhNiY>.

102. 210 річницю від дня народження Тараса Шевченка вшанують на державному рівні [Електронний ресурс] // Мета. – Режим доступу : <https://meta.ua/uk/news/society/101883-210-richnitsyu-vid-dnya-narodzhennya-tarasa-shevchenka-vshanuyut-na-derzhavnomu-rivni/>.

103. 210 річниця від дня народження легендарної постаті національної культури – Т. Г. Шевченка [Електронний ресурс] // Оля Козак. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=nqh2JzDRL1A>.

104. 210 років від дня народження Тараса Григоровича Шевченка. Найкрасивіший пам'ятник світу – у Харкові [Електронний ресурс] // Бібліотека ХНЕУ ім. С. Кузнеця. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=DzxxbVENGBc>.

105. Monte представили форму зі словами Тараса Шевченка напередодні ІЕМ Katowice 2024 [Електронний ресурс] // Sportarena. – Режим доступу : <https://sportarena.com/uk/sportstyle/monte-predstavili-formu-zi-slovami-tarasa-shevchenka/>.

106. Автопортрет Шевченка, про який мало хто знає [Електронний ресурс] // Mukachevo.net. – Режим доступу : <http://www.mukachevo.net/ua/news/view/89876>.

107. Антиімперський Тарас Шевченко. Його пророцтв боялися правителі імперії [Електронний ресурс] // Суспільство. Радіо Свобода. – Режим доступу : <https://www.radiosvoboda.org/a/taras-shevchenko-rosiyska-imperiya/31139587.html>.

108. Атеїзм чи пошуки Бога? Релігія у творчості Шевченка, Франка та інших [Електронний ресурс] // YouTube . – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=8iMljpNytmo>.

109. Барвінський В. Розвиток української музики і Шевченко [Електронний ресурс] / В. Барвінський // Zbruc. – Режим доступу : <https://zbruc.eu/node/96343>.

110. Білозерський М. М. Тарас Григорович Шевченко за спогадами різних осіб 91831-1861 рр.) [Електронний ресурс] / М. М. Білозерський // Ізборник. – Режим доступу : <http://litopys.org.ua/shevchenko/spog37.htm>.

111. Більше пам'ятників, ніж Тарасу Шевченку, у світі тільки Ісусу Христу. Цікаві факти про українського поета [Електронний ресурс] // Sundries. – Режим доступу : <https://sundries.ua/bilshe-pam-iatnykiv-nizh-tarasu-shevchenku-u-sviti-tilky-isusu-khrystu-tsikavi-fakty-pro-ukrainskoho-poeta/>.

112. Біографія і творчість Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Mystetskyi Arsenal. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=PpW6UmaF3c0>.

113. Біографія Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Шевченко. Укрліб. – Режим доступу : <http://shevchenko.ukrlib.com.ua/#startova>.

114. Бондар М. Що нам залишив Тарас Шевченко: 6 послань українцям у часи війни [Електронний ресурс] / М. Бондар // 24 Освіта. – Режим доступу : https://24tv.ua/education/taras-shevchenko-zalishiv-ukrayintsyam-poslannya-chasi-viyeni_n2268972.

115. Буняк В. У Мелітополі окупанти демонтували пам'ятник Тарасу Шевченку [Електронний ресурс] / В. Буняк // Детектор Медіа. – Режим доступу : <https://detector.media/infospace/article/207013/2023-01-14-u-melitopoli-okupanty-demontuvaly-pamyatnyk-tarasu-shevchenku/>.

116. В яких країнах є пам'ятник Тарасу Шевченку [Електронний ресурс] // Sanya. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=7zc50t9phF>.

117. Васильченко С. В. Широкий шлях [Електронний ресурс] / С. В. Васильченко. – Режим доступу: http://ukrlit.org/Vasylychenko_Stepan_Vasyliovych/Shyrokyi_shliakh/1/.

118. Великі українці – Тарас Шевченко (2008) [Електронний ресурс] // Radianska Ukraina. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=dX5LeZSK1Wg>.

119. Визначні науковці та митці Черкащини про Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Нова доба. – Режим доступу : <https://novadoba.com.ua/186307-vyznachni-naukovci-ta-mytci-cherkaschyny-pro-tarasa-shevchenka.html>.

120. Випереджаючи час: Тарас Шевченко [Електронний ресурс] // Джерела Трускавця. – Режим доступу : <https://djerela.com.ua/analytics/viperedzhuyuchi-chas-taras-shevchenko>.

121. Вислови відомих людей про Т. Г. Шевченка [Електронний ресурс] // Кам'янська міська бібліотека ім. Т. Г. Шевченка. Режим доступу : <https://lib.kam.gov.ua/vyslovy-vidomyh-lyudey-pro-t-g-shevchenka>.

122. Висловлювання про Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Шевченківський національний заповідник. – Режим доступу : <https://shevchenko-museum.com.ua/default/static/view/53/>.

123. Вірші Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Тарас Шевченко. Режим доступу : <https://taras-shevchenko.in.ua/virshi-tarasa-shevchenka/>.

124. Вірші Тараса Шевченка для дітей [Електронний ресурс] // Діти in UA. – Режим доступу : <https://dity.in.ua/recepti>.

125. Вічне слово Кобзаря: у Калуші відбудеться конкурс читців. Як подати заявку? [Електронний ресурс] // Інформатор. – Режим доступу : <https://kalush.informator.ua/2024/02/03/vichne-slovo-kobzarya-u-kalushi-vidbudetsya-konkurs-chytcziv-yak-podaty-zayavku/>.

126. Войтюк Т. Тарас Шевченко став світовим рекордсменом за кількістю встановлених пам'ятників [Електронний ресурс] / Т. Войтюк // Суспільне. Культура. – Режим доступу : <https://suspilne.media/culture/111692-taras-sevcenko-stav-svitovim-rekordsmenom-za-kilkistu-vstanovlenih-pamatnikiv/>.

127. Всеукраїнська виставка до 210-річчя Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Дирекція виставок національної спілки художників України. – Режим доступу : <http://dvnshu.com/news/595-vseukrayinska-vistavka-do-210-rchchya-tgshevchenka.html>.

128. Гордість України. Тарасу Шевченку встановили найбільшу кількість пам'ятників у світі [Електронний ресурс] // 24 Канал. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=gKn-XC-rTdM>.

129. Горлач П. 210 років з дня народження Тараса Шевченка: Мінкульт пропонує використовувати єдину айдентику [Електронний ресурс] / П. Горлач // Суспільне. Культура. – Режим доступу : <https://suspilne.media/culture/693672-210->

[rokiv-z-dna-narodzenna-tarasa-sevcenka-minkult-proponue-vikoristovuvati-edinu-ajdentiku/](#).

130. Григорій Грабович: « Шевченко одягав кожуха, бо розумів, що це його імідж» [Електронний ресурс] // Локальна історія. – Режим доступу : <https://localhistory.org.ua/texts/interviu/grigorii-grabovich-shevchenko-odiagav-kozhukha-bo-rozumiv-shcho-tse-iogo-imidzh/>.

131. День народження Тараса Шевченка – біографія, цікаві факти [Електронний ресурс] // УНІАН. – Режим доступу : <https://www.unian.ua/lite/holidays/den-narodzhennya-tarasa-shevchenka-biografiya-cikavi-fakti-12171924.html>.

132. День народження Тараса Шевченка: маловідомі факти з життя українського класика [Електронний ресурс] // ТСН. – Режим доступу : <https://tsn.ua/video/video-novini/den-narodzhennya-tarasa-shevchenka-malovidomi-fakti-z-zhittya-ukrayinskogo-klasika.html>.

133. День перепоховання Тараса Шевченка у Каневі [Електронний ресурс] // Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/node/4098>.

134. Дитинство Тараса Шевченка [Електронний ресурс] . – Режим доступу: http://shevchenkiv-kraj.com/peoples/about_TGSH/chaikdhood_TGSH.

135. Дитинство Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Тарас Шевченко. – Режим доступу : <https://taras-shevchenko.com.ua/ua/biography/ditinstvo.htm>.

136. Дитячі та юнацькі роки (1814-1830) [Електронний ресурс] // Ізборник. – Режим доступу : <http://litopys.org.ua/shevchenko/bio02.htm>.

137. Дід Шевченка мав слуг [Електронний ресурс] // Літ-ра. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=2MzsA4UAUmI>.

138. До відзначення річниці дня народження і дня смерті Тараса Григоровича Шевченка від КГ №109 «Темп» [Електронний ресурс] // Центр хмарних технологій. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=Zkr7N2vLiBY>.

139. Документальні фільми про Тараса Шевченко [Електронний ресурс] // Тарас Шевченко. – Режим доступу : <https://taras-shevchenko.in.ua/dokumentalni-filmi-pro-tarasa-shevchenko/>.

140. Доценко А. Тарас Шевченко і (не тільки) жінки: про грішне життя Кобзаря [Електронний ресурс] // L'officiel . – Режим доступу : <https://official-online.com/lifestyle-2/art/taras-shevchenko-and-women-about-real-life-of-kobzar/>.

141. Ексклюзив!!! Тарас Шевченко на відео!!! [Електронний ресурс] // Сніданок з 1+1. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=uz48QvkBVpg>.

142. Енциклопедія життя і творчості Тараса Шевченка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.t-shevchenko.name.

143. Енциклопедія життя та творчості Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Т. Шевченко. – Режим доступу : <https://www.t-shevchenko.name/>.

144. Журналіст, телеведучий Юрій Макаров про Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Факультет української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка. – Режим доступу : <https://fuf.edu.ua/podii/zhurnalist-televeduchy-yu-rii-makarov-pro-tarasa-shevchenka>.

145. З історії створення пам'ятника Тарасу Шевченку в Києві [Електронний ресурс] // КРІ. – Режим доступу : <https://kpi.ua/shevchenko-monument/>

146. З усіх напоїв Тарас Шевченко надавав перевагу чаю [Електронний ресурс] // Армія Inform. – Режим доступу : <https://armyinform.com.ua/2020/03/09/z-usih-napoyiv-taras-shevchenko-nadavav-perevagu-chayu/>.

147. Заповідник «Хортиця» оголосив конкурс дитячого малюнка [Електронний ресурс] // Муніципальний телеканал м. Запоріжжя. – Режим доступу : <https://tvmtm.online/zapovidnyk-hortyczya-ogolosyv-konkurs-dytyachogo-malyunka/#>.

148. Затверджено план заходів з відзначення 210-річчя від дня народження Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Мистецтво . – Режим доступу : <https://arts.gov.ua/zatverdzheno-plan-zahodiv-z-vidznachennya-210-richchya-vid-dnya-narodzhennya-tarasa-shevchenka/>.

149. Захарченко А. Цікаві та маловідомі факти із життя Тараса Шевченка [Електронний ресурс] / А. Захарченко // Бровари. – Режим доступу : <https://brovary.net.ua/tsikavi-ta-malovidomi-fakty-iz-zhyttia-tarasa-shevchenka/>.

150. Зінченко Т. Голий автопортрет, смерть та еротика. 10 маловідомих картин Тараса Шевченка [Електронний ресурс] / Т. Зінченко // Еспресо. – Режим доступу : https://espresso.tv/news/2017/03/09/10_malovidomykh_kartyn_shevchenka.

151. Історикиня розвінчала декілька поширених міфів про Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Еспресо. – Режим доступу : <https://espresso.tv/istorikinya-rozvinchala-dekilka-poshirenikh-mifiv-pro-tarasa-shevchenka>.

152. Історико-культурний заповідник «Батьківщина Тараса Шевченка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.batkiivshhyna-tarasa.com.ua .

153. Казахська родина Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Історична правда. – Режим доступу : https://www.istpravda.com.ua/digest/4d9317c617cf5/view_texts/.

154. Капшученко Ю. Тарас Шевченко як символ нації [Електронний ресурс] / Ю. Капшученко // Український інтерес. – Режим доступу : <https://uain.press/blogs/taras-shevchenko-yak-symvol-natsiyi-1191845>.

155. Київські сторінки біографії поета. До 195-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка [Електронний ресурс] // Київський політехнічний інститут. – Режим доступу : <https://kpi.ua/909-12>.

156. Кобзар. Шевченко Тарас. : удіокнига. Вибрані твори. Ч. 1. [Електронний ресурс] // Ютуб Українською. – Режим доступу : https://www.youtube.com/watch?v=wCDf8tbb_ZE.

157. Кобзар: в сім'ї новій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.kobzar.info.

158. Коваленко М. Модний Шевченко, або Як одягалися у ХІХ столітті [Електронний ресурс] / М. Коваленко // Дивись Info. – Режим доступу : <https://dyvys.info/2023/03/09/modnyj-shevchenko-abo-yak-odyagalysya-u-xix-stolitti/>.

159. Козаченко О. Перші одеські видання про Тараса Шевченка [Електронний ресурс] / О. Козаченко // Одеський літературний музей. – Режим доступу : <https://museum-literature.odessa.ua/project/pershi-odeski-vidannya-pro-tarasa-shevchenka-do-dnya-narodzhennya/>.

160. Корольченко В. 209 років Тарасу Шевченкові: що ми знаємо про Великого Кобзаря? [Електронний ресурс] / В. Корольченко // Одеське життя. – Режим доступу : <https://odessa-life.od.ua/uk/article-uk/209-rokiv-tarasu-shevchenkovi-shho-mi-znaiemo-pro-velikogo-kobzarja>.

161. Крालюк П. М. Тарас Шевченко: незауважене [Електронний ресурс] / П. М. Кралюк // Ridmi. – Режим доступу : <https://ridmi.com.ua/product/taras-shevchenko-nezauvazhene/>.

162. Культ Тараса Шевченка і війна [Електронний ресурс] // Історична правда. – Режим доступу : <https://www.istpravda.com.ua/articles/2022/03/9/161040/>.

163. Куц Д. Тарас Шевченко-знайомство [Електронний ресурс] // Дарина Куц. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=Vz79c0Db3LM>.

164. Лазаревський О. М. Останній день життя Т. Г. Шевченка [Електронний ресурс] / О. М. Лазаревський // Ізборник. – Режим доступу : <http://litopys.org.ua/shevchenko/spog86.htm>.

165. Лекція Вадима Скуратівського про Тараса Шевченка. - Ч. 1 [Електронний ресурс] // TVІ. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=DS64dgugqDg>.

166. Листи Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Тарас Шевченко. Енциклопедія життя і творчості. – Режим доступу : <https://www.t-shevchenko.name/uk/Corresp.html>.

167. Ліна Костенко – Тарасу Шевченку [Електронний ресурс] // Ukr.Md. – Режим доступу : <https://ukr.md/2020/03/lina-kostenko-tarasovi-shevchenku/>

168. Лук'янюк В. Помер Тарас Шевченко [Електронний ресурс] / В. Лук'янюк // Цей день в історії. – Режим доступу : <https://www.jnsm.com.ua/h/0310M/>.

169. Любив чай із ромом та модний одяг. Цікаві факти до дня народження Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Главком. – Режим доступу : <https://glavcom.ua/country/culture/ljubiv-muziku-charku-i-modnij-odjah-tsikavi-fakti-do-dnja-narodzhennja-tarasa-shevchenka-913041.html>.

170. Макаров Ю. Визначна постать: Тарас Шевченко як творець української модерності [Електронний ресурс] / Ю. Макаров // Platforma. – Режим доступу : https://www.youtube.com/watch?v=fMjDzK0B_1A.

171. Маловідомий Тарас Шевченко [Електронний ресурс] // Day Today. – Режим доступу : <https://daytoday.ua/malovidomyu-taras-shevchenko/>.

172. Микола Томенко закликав визволити Тараса Шевченка із владних кайданів класика [Електронний ресурс] // Знай. Уа. – Режим доступу : <https://life.znaj.ua/478800-mikola-tomenko-zaklikav-vizvoliti-tarasa-shevchenka-iz-vladnih-kaydaniv/>

173. Мікрокобзар і кратер на Меркурії : цікаві факти про Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Persha. – Режим доступу : <https://persha.kr.ua/zhittya/showbiz/175459-tsikavi-fakty-pro-tarasa-shevchenka/>.

174. Міфи про Тараса Шевченка розвінчує історикиня Аліна Пониपालяк [Електронний ресурс] // YouTube. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=JYMiQoeJ5gs>.

175. Мокляк Т. М. Сценарій Шевченківського свята [Електронний ресурс] / Т. М. Мокляк // Кунцівська школа : віртуал. метод. каб. – Кунцеве, 2013. – Режим доступу: http://kuncevo.ucoz.ru/load/uroki/ukrmova/scenarij_shevchenkivskogo_svjata/46-1-0-512.

176. На Львівщині погасили поштову марку, присвячену Тарасу Шевченку [Електронний ресурс] // Лода. – Режим доступу : <https://loda.gov.ua/news/57292>.

177. На Черкащині занепадає маєток Енгельгардтів, де козачкував Тарас Шевченко [Електронний ресурс] // I like news . – Режим доступу : <https://www.ilikenews.com/news/suspilstvo/inshe/nadzvichayni-novini/nacherkaschini-zanepadae-maetok-engelgardtiv-de>.

178. Навіщо Козакам Січ? Історія України від імені Т. Г. Шевченка [Електронний ресурс] // YouTube – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=OSXQjfp5vfk>.

179. Найвідоміші фотографії Шевченка [Електронний ресурс] // Фотографії старого Львова. – Режим доступу : <https://photo-lviv.in.ua/nayvidomishi-fotografii-shevchenka/>.

180. Найкращі вірші Тараса Шевченка, які має знати кожен українець [Електронний ресурс] // Maximum. Режим доступу : https://maximum.fm/najkrashchi-virshi-tarasa-grigorovicha-shevchenka_n137337.

181. Національний заповідник «Батьківщина Тараса Шевченка» [Електронний ресурс] // Міністерство культури та інформаційної політики України. – Режим доступу : <https://www.batjkivshhyna-tarasa.com.ua/>.

182. Національний музей Тараса Шевченка [Електронний ресурс] . – Режим доступу: www.shevchenkomuseum.com.ua.

183. Національний музей Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Музейний портал. – Режим доступу : https://museum-portal.com/ua/muzeyi/13_nacionalniy-muzey-tarasa-shevchenka.

184. Невідомий Тарас Шевченко: автор, який писав про фантастичне [Електронний ресурс] // Українське радіо. – Режим доступу : <https://ukr.radio/news.html?newsID=92909>.

185. Несподівані факти про Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Точка збору. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=0jTNNfUvox8>.

186. Носова Г. День народження Тараса Шевченка: біографія Кобзаря, цікаві факти, рядки, що надихають [Електронний ресурс] / Г. Носова // ТСН. – Режим доступу : <https://tsn.ua/ukrayina/sogodni-209-richnicya-z-dnya-narodzhennya-tarasa-shevchenka-2281507.html>.

187. Обличчя української історії. Тарас Шевченко [Електронний ресурс] // Radianska Ukraina. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=uJd2ajOPoH8>.

188. Обличчя української історії. Тарас Шевченко [Електронний ресурс] // Довідник цікавих фактів та корисних знань. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=uJd2ajOPoH8>.

189. Образ Тараса Шевченка в художній літературі [Електронний ресурс] // Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека. – Режим доступу : <https://zounb.zp.ua/resource/vystavky/obraz-tarasa-shevchenka-v-hudozhnij-literaturi>.

190. Окаринський В. Тарас Шевченко і Мочиморди: «Щирий жрець спиртуозностей» [Електронний ресурс] / В. Окаринський // Історична правда. – Режим доступу : <https://www.istpravda.com.ua/articles/2019/03/9/153796/>.

191. Окупанти зробили опитування щодо долі пам'ятника Шевченку в Луганську. Запропонували 4 варіанти [Електронний ресурс] // Остро. – Режим доступу : <https://www.ostro.org/news/okupanty-zrobyly-opytuvannya-shhodo-doli-pam-yatnyka-shevchenku-v-lugansku-zaproponuvaly-4-varianty-i460215>.

192. Онлайн-лекція «Тарас Шевченко та його музи» [Електронний ресурс] // Чернігів стародавній. – Режим доступу : <https://oldchernihiv.com/onlajn-lektsiya-taras-shevchenko-ta-jogo-muzy/>.

193. Осадча Я. «Б'ємося за садок вишневий коло хати»: як українці у День Шевченка закликають виконувати його заповіт [Електронний ресурс] / Я. Осадча // Українська правда. – Режим доступу : <https://life.pravda.com.ua/society/2023/03/9/253267/>.

194. Останнє літо і зима / Тарас Шевченко / Трагічний роман [Електронний ресурс] // ВІАТЕЛ. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=2k20WTQZM20>.

195. Офіційний рекорд: у Києві – найвищий пам'ятник Тарасу Шевченку (фото, відео) [Електронний ресурс] // Конкурент. – Режим доступу : <https://konkurent.ua/publication/79518/ofitsiyuniy-rekord-u-koveli-nayvischiy-pamyatnik-tarasu-shevchenku-foto-video/>.

196. Пам'ятник молодому Тарасу Шевченку [Електронний ресурс] // Чернігів. – Режим доступу : <https://chernihiv.travel/ua/place/pam-yatnik-molodomu-tarasu-shevchenku>.

197. Пам'ятник Тараса Шевченка в Копенгагені «заговорив» [Електронний ресурс] // Посольство України в Королівстві Данія. – Режим доступу : <https://denmark.mfa.gov.ua/news/taras-shevchenko-monument-in-copenhagen-started-talking>.

198. Пам'ятник Тарасові Шевченку у Пекіні [Електронний ресурс] // Час. – Режим доступу : <https://chas.cv.ua/history/66386-%D0%BF%D0%B0%D0%BC%D1%8F%D1%82%D0%BD%D0%B8%D0%BA->

[%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B2%D1%96-%D1%88%D0%B5%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D1%83-%D1%83-%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%96%D0%BD.html](https://ua.igotoworld.com/ua/poi_object/2430_the-monument-to-taras-shevchenko.htm/).

199. Пам'ятник Тарасові Шевченку, Харків [Електронний ресурс] // Igotoworld. – Режим доступу : https://ua.igotoworld.com/ua/poi_object/2430_the-monument-to-taras-shevchenko.htm/

200. Пам'ятник Тарасу Шевченку (м. Васильків) [Електронний ресурс] // Вандрівка. – Режим доступу : <https://vandrivka.com.ua/pam-yatnik-tarasu-shevchenku-m-vasilkiv/>.

201. Пам'ятник Тарасу Шевченку [Електронний ресурс] // ОК. – Режим доступу : <https://oktv.ua/ua/turizm/dostoprimechatelnosti-kieva/pamjatnik-shevchenko>.

202. Пам'ятник Тарасу Шевченку [Електронний ресурс] // Полтавщина. – Режим доступу : <https://poltava.to/dovidka/7/>.

203. Пам'ятник Тарасу Шевченку на Андріївському узвозі [Електронний ресурс] // Київ цифровий. – Режим доступу : <https://guide.kyivcity.gov.ua/places/pamatnik-tarasu-sevcenku-na-andriivskomu-uzvozi>.

204. Пам'ятник Тарасу Шевченку: як пенсіонер зміг реалізувати круту ідею [Електронний ресурс] // Pulyny News. – Режим доступу : <https://pulyny.news/%D0%BF%D0%B0%D0%BC%D1%8F%D1%82%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%83-%D1%88%D0%B5%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D1%83-%D1%8F%D0%BA-%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%96%D0%BE%D0%BD//>

205. Пам'ятники Тарасу Шевченку у Києві. Огляд та фото [Електронний ресурс] // Пресслужба ОДА. – Режим доступу : <https://kiev-foto.info/uk/kyiv/publikatsii/2672-pamiatnyky-tarasu-shevchenku-u-kyievi-ohliad-ta-foto>.

206. Парадокси нового «Шевченківського століття» [Електронний ресурс] // Політика у культура. – Режим доступу : <https://www.pic.com.ua/paradoksy-novocho-shevchenkivskoho-stolittia.html>.

207. Перший пам'ятник Шевченкові в Україні [Електронний ресурс] // Локальна історія. – Режим доступу : <https://localhistory.org.ua/rubrics/building/pershii-pamiatnik-shevchenkovi-v-ukrayini/>.

208. Погляд крізь час [Електронний ресурс] // Портал Шевченка. – Режим доступу : <http://www.kobzar.ua/>.

209. Погорєла І. Дитинство Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // І. Погорєла // YouTube. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=Q5YlbcyAm0>.

210. Пономаренко Л. Тарас Шевченко очима сучасників [Електронний ресурс] / Л. Пономаренко // Уа Модна. – Режим доступу : <https://uamodna.com/articles/taras-shevchenko-ochyma-suchasnykiv/>.

- 211. Посвята Тарасу Шевченку** [Електронний ресурс] // Надія Кіт. Фольклор. – Режим доступу : https://www.youtube.com/watch?v=z_T7Q-SNjNw.
- 212. Похорон Шевченка** [Електронний ресурс] // Суспільне. Черкаси. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=Rml6UTxD7Kc>.
- 213. Пророчі слова Тараса Шевченка** [Електронний ресурс] // Сергій Крижанівський. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=fn702C1ccG>.
- 214. Рацибарська Ю.** У двох сестер і двох братів Тараса Шевченка було 90 внуків – родичка Кобзаря [Електронний ресурс] / Ю. Рацибарська // Радіо Свобода. – Режим доступу : <https://www.radiosvoboda.org/a/rozmova-z-rodychkoju-tarasa-shevchenka/31267225.html>.
- 215. Різникова Я.** Тарасові Шевченку – 209: «Не забудьте пом'янути незлим тихим словом» [Електронний ресурс] / Я. Різникова // Україна молода. – Режим доступу : <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/164/173757>.
- 216. Розстріляний пам'ятник Тарасу Шевченку, Бородянка, 2022 рік** [Електронний ресурс] // Моя Київщина. – Режим доступу : <https://mykyivregion.com.ua/news/foto-dnya-rozstrilyanii-pamyatnik-tarasu-sevcenku-borodyanka-2022-rik>.
- 217. Савицька А.** День народження Тараса Шевченка: цікаві факти з біографії та пророчі фрази Кобзаря [Електронний ресурс] / А. Савицька // TrueUa. – Режим доступу : <https://trueua.info/news/den-narodzhennya-tarasa-shevchenka-cikavi-fakti-z-biografii-ta-prorochi-frazi-kobzarya>.
- 218. Світи Тараса Шевченка** [Електронний ресурс] : (сценарій заходу) // Бібліотека Миколаївського національного аграрного університету : [офіц. сайт] / Миколаїв. нац. агр. у-т. – Миколаїв, 2010. – Режим доступу: http://zosh6.at.ua/Shevchenko_T.pdf.
- 219. Світовий рекорд: Тарасу Шевченку встановлено 1167 пам'ятників** [Електронний ресурс] // Трибуна. Бровари. – Режим доступу : <https://brovary.net.ua/svitovuj-rekord-tarasu-shevchenku-vstanovleno-1167-pam-iatnykiv-video/>.
- 220. Секрети Тараса Шевченка** [Електронний ресурс] // Призма історій. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=eVK6TsTuMso>.
- 221. Село Тодів і перший народний пам'ятник Тарасу Шевченку в Україні та світі** [Електронний ресурс] // Kuty-Rada. – Режим доступу : <https://kuty-rada.gov.ua/kutska-gromada/istoriya-selishha-ta-sil/tyudiv/selo-tyudiv-i-pershyj-narodnyj-pamyatnyk-tarasu-shevchenku-v-ukrayini-ta-sviti.html/>
- 222. Скільки мов знає Тарас Шевченко?** [Електронний ресурс] // Reporter. Режим доступу : <https://reporter.zp.ua/skilky-mov-znaye-taras-shevchenko.html>.
- 223. Склярова І.** Три пам'ятники Тарасу Шевченку [Електронний ресурс] / І. Склярова // YouTube. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=KlKrtGJ9tTc>.
- 224. Скрипник А.** Найвизначніші пам'ятники Тарасові Шевченку [Електронний ресурс] / А. Скрипник // Факти Відео. – Режим доступу : <https://fakty.com.ua/ua/videos/najvyznachnishi-pam-yatnyku-tarasovi-shevchenku/>.

225. Смерть, похорон, ще один похорон і вічне життя Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Hromadske . – Режим доступу : <https://hromadske.ua/posts/smert-pohoron-she-odin-pohoron-i-vichne-zhittya-tarasa-shevchenka>.

226. Соловійова Л. М. Тарас Шевченко – поет і художник українського народу [Електронний ресурс] / Л. М. Соловійова // Білоцерківський національний аграрний університет. – Режим доступу : <https://btsau.edu.ua/uk/content/taras-shevchenko-poet-i-hudozhnyk-ukrayinskogo-narodu>.

227. Справжній Шевченко: невідоме про українського генія. - Ч. 1 [Електронний ресурс] // 5 Канал. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=vENpTozY22k>.

228. Степаненко О. 11 несподіваних фактів про Тараса Шевченка – чоловіка, а не класика [Електронний ресурс] / О. Степаненко // Решетилівщина UA. – Режим доступу : <https://resh.news/news/1243>.

229. Стех Я. 210 років від дня народження Тараса Шевченка обдарованого неперевершеним розумом [Електронний ресурс] / Я. Стех // Український погляд. – Режим доступу : <https://ukrpohliad.org/blogs/210-rokiv-vid-narodzhennya-tarasa-shevchenka-obdarovanogo-neperevershenym-umom.html>.

230. Столітня історія створення пам'ятника Тарасові Шевченку у Львові [Електронний ресурс] // Фотографії старого Львова. – Режим доступу : <https://photo-lviv.in.ua/stolitnya-istoriya-stvorennya-pam-yatnyka-tarasovi-shevchenku-u-lvovi/>.

231. Таємниці Тараса Шевченка / Як бреше російська пропаганда? [Електронний ресурс] // Знаєм 24. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=rho-pdFGd2c>.

232. Таємниця походження Тараса Шевченка від українського історика [Електронний ресурс] // YouTube. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=IAN6CbMw8bs>.

233. Тарас Григорович Шевченко – великий поет України [Електронний ресурс] // ЗДО №100 «Гармонія». – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=6hQLOrbK9is>.

234. Тарас Григорович Шевченко – великий поет, неймовірний художник, драматург та геній українського народу [Електронний ресурс] // Бібліотека Дрогобицького. – Режим доступу : <https://dspu.edu.ua/biblioteka/2023/03/02/8134/>.

235. Тарас Григорович Шевченко - вся інформація про автора [Електронний ресурс] // Тарас Шевченко. – Режим доступу : <https://taras-shevchenko.com.ua/>.

236. Тарас Григорович Шевченко (09.03.1814-10.03.1861). Стислий відеонарис життя і творчості [Електронний ресурс] // Studio GSN. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=c4gjNMRk9B>.

237. Тарас Григорович Шевченко (коротко про життя митця) [Електронний ресурс] // Знай. Уа. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=V3UALE-NzQI>.

238. Тарас Григорович Шевченко [Електронний ресурс] // Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Режим доступу : <https://knu.ua/ua/geninf/Shevchenko>.

239. Тарас Григорович Шевченко: історія життя [Електронний ресурс] // Київ 24. Телеканал Київ. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=BcigtKy3bA>.

240. Тарас і Київ [Електронний ресурс] // Вечірній Київ. – Режим доступу : <https://vechirniy.kyiv.ua/news/20487/>.

241. Тарас Шевченко - 83 твори – живопис [Електронний ресурс] // WikiArt. – Режим доступу : <https://www.wikiart.org/uk/taras-shevchenko>.

242. Тарас Шевченко – Біографія [Електронний ресурс] // Українська література. – Режим доступу : <https://ukrclassic.com.ua/katalog/sh/shevchenko-taras/1071-taras-shevchenko-biografiya>.

243. Тарас Шевченко – воїн: значення творчості Кобзаря для бійців ЗСУ – Олександр Ратушняк [Електронний ресурс] // Інтернет-радіо Holos Fm. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=uJBUQK620w0>.

244. Тарас Шевченко – геній без наступника і фанатик національної ідеї. Ірина Фаріон [Електронний ресурс] // Farion. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=-jEDYC4EKj0>.

245. Тарас Шевченко – геній і пророк українського народу [Електронний ресурс] // Тарас Шевченко. – Режим доступу : <https://taras-shevchenko.in.ua/>.

246. Тарас Шевченко - драматург: причинки до теми (До 150-річчя від смерті) [Електронний ресурс] // Наукове товариство ім. Шевченка. – Режим доступу : <https://ntsh.org/content/taras-shevchenko-dramaturg-prichinki-do-temi-do-150-richchya-vid-smerti>.

247. Тарас Шевченко – книги та біографія [Електронний ресурс] // Книгарня «Є». – Режим доступу : <https://book-ye.com.ua/authors/taras-shevchenko/>.

248. Тарас Шевченко – народний співак [Електронний ресурс] // Спадок. – Режим доступу : <https://spadok.org.ua/taras-shevchenko/taras-shevchenko-narodnyy-spivak>.

249. Тарас Шевченко – поет України [Електронний ресурс] // Посольство України в Федеративній Республіці Бразилія. – Режим доступу : <https://brazil.mfa.gov.ua/news/63488-taras-shevchenko-pojet-ukrajini>.

250. Тарас Шевченко – символ опору російській експансії [Електронний ресурс] // Факультет агрономії. – Режим доступу : <https://fa.udau.edu.ua/ua/novini/1/taras-shevchenko-simvol-oporu-rosijskij-ekspansii.html>.

251. Тарас Шевченко – Учітесь, читайте... (аудіокнига) [Електронний ресурс] // УкрЛіб. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=qM8iAEmNPb0>.

252. Тарас Шевченко - художник. Сценарій мистецького заходу [Електронний ресурс] // Освіта.ua. – Електрон. дані. – Київ, 2013. – Режим доступу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/outschool/2084/.

253. Тарас Шевченко [Електронний ресурс] // LB.ua. – Режим доступу : https://lb.ua/tag/3670_taras_shevchenko.
254. Тарас Шевченко [Електронний ресурс] // Альманах визначних подій. – Режим доступу : <https://calendate.com.ua/person/947>.
255. Тарас Шевченко [Електронний ресурс] // Видавництво Старого Лева. – Режим доступу : <https://starylev.com.ua/old-lion/author/taras-sevcenko>.
256. Тарас Шевченко [Електронний ресурс] // Віта Дякова. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=XQTgRO6uyjA>.
257. Тарас Шевченко [Електронний ресурс] // Каменяр. – Режим доступу : <https://www.kamenyar.com.ua/kamenyarivski-zustrichi/vydatni-ukraintsi/taras-shevchenko.html>.
258. Тарас Шевченко [Електронний ресурс] // Музей становлення української нації. – Режим доступу : <https://www.museumsun.org/person/47/>.
259. Тарас Шевченко [Електронний ресурс] // Письменники України. – Режим доступу : <https://www.writers.in.ua/writer/taras-shevchenko/>.
260. Тарас Шевченко [Електронний ресурс] // Посестри. – Режим доступу : <https://posestry.eu/avtor/taras-shevchenko>.
261. Тарас Шевченко [Електронний ресурс] // Спадщина України. – Режим доступу : <http://www.spadshina.com/programs/tvortsi-respubliki-ukrayini.100-rokiv-derzhavnosti/taras-shevchenko/>.
262. Тарас Шевченко [Електронний ресурс] // Укрінформ. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/tag-taras-sevcenko>.
263. Тарас Шевченко [Електронний ресурс] // Франкові. – Режим доступу : <https://frankovi.com.ua/taras-shevchenko-kriz-pryzmu-frankiv-2/>.
264. Тарас Шевченко [Електронний ресурс] // Шевченко - поезія і проза. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=TKGaxyogWrM>.
265. Тарас Шевченко «Доля» [Електронний ресурс] // Наша поезія. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=W4I1yZGTphY>.
266. Тарас Шевченко вже понад півстоліття «розповідає» у Вашингтоні про російську імперіалістичну тиранію [Електронний ресурс] // Голос Америки. – Режим доступу : <https://www.holosameryky.com/a/taras-shevchenko-i-rosijska-tyrania/6997683.html>.
267. Тарас Шевченко для українців: переосмислення крізь час та досвід [Електронний ресурс] // Львівський університет. – Режим доступу : <https://university-blog.lnu.edu.ua/story-12/>.
268. Тарас Шевченко живе і промовляє [Електронний ресурс] // Київський політехнічний інститут. – Режим доступу : <https://kpi.ua/shevchenko-photo>.
269. Тарас Шевченко і гроші [Електронний ресурс] // ХмароЧос. – Режим доступу : <https://vchos.blog.net.ua/2012/02/23/taras-shevchenko-i-hroshi/>.
270. Тарас Шевченко і жінки: відверто про особисте життя поета [Електронний ресурс] // 5. Перший. Український. Інформаційний. – Режим доступу : <https://www.5.ua/suspilstvo/taras-shevchenko-i-zhinky-vidverto-pro-osobyte-zhyttia-poeta-166243.html>.

271. Тарас Шевченко і Казахстан: супротивник російської імперії симпатизував казахам [Електронний ресурс] // Суспільство. Радіо Свобода. – Режим доступу : <https://www.radiosvoboda.org/a/taras-shevchenko-i-kazakhstan/31651113.html>.

272. Тарас Шевченко і Київський університет [Електронний ресурс] // Українська літературна газета. – Режим доступу : <https://litgazeta.com.ua/articles/taras-shevchenko-i-kyivskyj-universytet/>.

273. Тарас Шевченко і Хмільницька земля [Електронний ресурс] // Хмільницька районна бібліотека для дорослих. – Режим доступу : <http://hm-library.com.ua/shewchenko/index.php?type=menu&zemla&part1>.

274. Тарас Шевченко пророкував події в Україні [Електронний ресурс] // ТСН. – Режим доступу : https://www.youtube.com/watch?v=w_Epv9fXDZQ.

275. Тарас Шевченко та Переяславщина [Електронний ресурс] // Київщина туристична. – Режим доступу : <https://kyivregiontours.gov.ua/blog/taras-sevcenko-ta-pereaslavsina>.

276. Тарас Шевченко цікаві факти з життя (біографії, дитинства) [Електронний ресурс] // Довідник цікавих фактів та корисних знань. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=G2C05f7zgzw>.

277. Тарас Шевченко як історик України [Електронний ресурс] // Харківський національний університет внутрішніх справ. – Режим доступу : <https://univd.edu.ua/uk/news/9098>.

278. Тарас Шевченко як художник [Електронний ресурс] // Українська мова та література. – Режим доступу : <https://zno.if.ua/?p=6367>.

279. Тарас Шевченко. «Заповіт». «Як умру, то поховайте». Читає Б. Ступка [Електронний ресурс] // Володимир Шабанов. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=jEaFVtVYzkk>.

280. Тарас Шевченко. Відкрили 100-й пам'ятник Кобзареві за кордоном [Електронний ресурс] // ВВС. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/ukrainian/news-56343321>.

281. Тарас Шевченко. Життя під заборною [Електронний ресурс] // Шевченківська районна рада. – Режим доступу : <https://okt-rada.gov.ua/2016/03/04/%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81-%D1%88%D0%B5%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-%D0%B6%D0%B8%D1%82%D1%82%D1%8F-%D0%BF%D1%96%D0%B4-%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D1%8E/>.

282. Тарас Шевченко. Твори. [Електронний ресурс] // Бібліотека КНУБА. – Режим доступу : <https://library.knuba.edu.ua/taxonomy/term/8>.

283. Тарас Шевченко: «Моя ти зоренько святая!» [Електронний ресурс] // Урядовий кур'єр. – Режим доступу : <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/taras-shevchenko-moya-ti-zorenko-svyataya/>.

284. Тарас Шевченко: 13 несподіваних фактів про звичайного чоловіка, а не Кобзаря [Електронний ресурс] // Українки. – Режим доступу :

<https://ukrainky.com.ua/taras-shevchenko-13-nespodivanyh-faktiv-pro-zvyčajnogo-cholovika-a-ne-kobzarya/>.

285. Тарас Шевченко: 5 цікавих фактів про життя українського символу боротьби за незалежність [Електронний ресурс] // Дім. – Режим доступу : <https://kanalDIM.tv/taras-shevchenko-5-czikavyh-faktiv-pro-zhyttya-ukrayinskogo-symvola-borotby-za-nezalezhnist/>.

286. Тарас Шевченко: в сучасні часи геній по-новому переосмислений [Електронний ресурс] // YouTube. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=BNpfMvIYkVg>.

287. Тарас Шевченко: кріпак, одинак, бідака, ловелас та зірка богемної тусовки. Культові українці [Електронний ресурс] // Суспільне Культура. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=-CsiZJ37xgU>.

288. Тарас Шевченко: таємниці щоденника [Електронний ресурс] // Вісті Черкащини. – Режим доступу : <https://viche.ck.ua/interesting/taras-shevchenko-tayemnydzi-shhodennyka/>.

289. Тарас Шевченко: той, кого боялася імперія? [Електронний ресурс] // YouTube. – Режим доступу : https://www.youtube.com/watch?v=fJ_2nW4mFOE.

290. Тарас Шевченко: чому він став поетом №1 в Україні та чи справді ми його знаємо [Електронний ресурс] // Українська правда. – Режим доступу : <https://life.pravda.com.ua/culture/2019/03/9/235966/>.

291. Тарас Шевченко: шлях від кріпака до пророка України [Електронний ресурс] // Galinfo . – Режим доступу : https://galinfo.com.ua/articles/taras_shevchenko_shlyah_vid_kripaka_do_prorokom_u_krainy_310158.html.

292. Тарас Шевченко: що він любив їсти, одягати і робити? Тест [Електронний ресурс] // BBC News Україна. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/ukrainian/features-51771914>.

293. Тарасові Шевченку 207: життя українського генія [Електронний ресурс] // Київ 24. Телеканал Київ. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=Wd0SgsPt-bo>.

294. Тарасу Шевченку встановлено 78 пам'ятників у 42 країнах світу [Електронний ресурс] // Книгарня «С». – Режим доступу : <https://book-ye.com.ua/blog/novyny-knyzhkovogo-svitu/tarasu-shevchenku-vstanovleno-78-pamyatnykiv-u-42-krayinakh-svitu/>.

295. Твардовська Л. Астрологічний портрет Тараса Григоровича Шевченко [Електронний ресурс] Л. Твардовська // Спадок. – Режим доступу : <https://spadok.org.ua/taras-shevchenko/astrologichnyy-portret-tarasa-grygorovycha-shevchenko>.

296. Титан, який не завжди страждав: образ та біографія Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Mariam Naiem. – Режим доступу : https://www.youtube.com/watch?v=304Gzn_WCgE.

297. Товариство української мови імені Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // YouTube . – Режим доступу : https://www.youtube.com/watch?v=hyzIEO_wRMY.

298. Топ-5 пам'ятників Тараса Шевченка у світі [Електронний ресурс] // Gazeta.Ua. – Режим доступу : https://gazeta.ua/articles/life/_top5-pamyatnikov-tarasa-sevchenka-u-sviti/757934/

299. Тополюк К. 10 образів Шевченка у світі, яких ви могли не бачити, - фото [Електронний ресурс] / К. Тополюк // 032. Сайт міста Львова. – Режим доступу : <https://www.032.ua/news/2680893/10-obraziv-sevcenka-u-sviti-akih-vi-mogli-ne-baciti-foto>.

300. У Словенії відкрили пам'ятник Тарасу Шевченку [Електронний ресурс] // Локальна історія. – Режим доступу : <https://localhistory.org.ua/news/u-sloveniyyi-vidkrili-pamiatnik-tarasu-shevchenku/>.

301. У столиці пам'ятник Тарасу Шевченку захистили за новітньою системою: фото [Електронний ресурс] // Вечірній Київ. – Режим доступу : <https://vechirniy.kyiv.ua/news/67082/>.

302. У Тулузі урочисто відкрито перший у Західній Європі пам'ятник Тарасу Шевченку [Електронний ресурс] // НБУ імені В. І. Вернадського. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/node/4270>.

303. У центрі Флоренції відкрили пам'ятник Тарасу Шевченку. Фото [Електронний ресурс] // Новинарня. – Режим доступу : <https://novynarnia.com/2021/03/09/u-tsentri-florentsiyi-vidkryly-pamyatnyk-tarasu-shevchenku-foto/>.

304. Україна – це особистості, які формують обличчя її історії [Електронний ресурс] // НТБ ТНТУ. – Режим доступу : <https://library.tntu.edu.ua/exhibitions/tematychni-vystavky/taras-shevchenko/>.

305. Українська поетеса захищала творчість Тараса Шевченка від нападів проросійських сил. Ганна Чубач [Електронний ресурс] // History Kasvit . – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=Ph2itGPDT3I>.

306. Українська світова спадщина яка змінила світ? Пам'ятники Шевченку. Карта [Електронний ресурс] // Рандомний Дуб. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=p-UTs1I3h0E>.

307. Український класик Тарас Шевченко. Сучасна вікторина. Ліс рук [Електронний ресурс] // Телеканал ДІМ. – Режим доступу : https://www.youtube.com/watch?v=HtH2THi_oPc.

308. Уряд затвердив план заходів з відзначення 210-річчя від дня народження Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Мсір. – Режим доступу : <https://mcip.gov.ua/news/uryad-zatverdyyv-plan-zahodiv-z-vidznachennya-210-richchya-vid-dnya-narodzhennya-tarasa-shevchenka/>.

309. Факти про Тараса Григоровича Шевченка, які ви могли не знати. Цікаві замітки про українського поета [Електронний ресурс] // Міфактум. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=SJ9kjKdNxsA>.

310. Фільм про Тараса Шевченка «І я таки жив» [Електронний ресурс] // Тарас Аврахов. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=mgdqBCd5CXs>.

311. Фільм Тарас Шевченко (1951) [Електронний ресурс] // Youtube. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=bFI3yEFuib4>.

312. Фінальний етап XIV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Український інститут розвитку освіти. – Режим доступу : <https://loippro.lviv.ua/%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%BF-%D1%85%D1%96v-%D0%BC%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE/>.

313. Франко Т. Про Тараса Шевченка [Електронний ресурс] / Т. Франко // Франкові. – Режим доступу : <https://frankovi.com.ua/taras-franko-pro-tarasa-shevchenka/>.

314. Харківський театр Шевченка працює над проєктом «Шевченко 2.0» за участю ЕЛ Кравчука [Електронний ресурс] // Interfax- Україна. – Режим доступу : <https://interfax.com.ua/news/general/964031.html>.

315. Ціжман Н. Пам'ятники Тарасу Шевченку за кордоном встановили національний рекорд [Електронний ресурс] / Н. Ціжман // Український інтерес. – Режим доступу : <https://uain.press/news/pam-yatnyky-tarasu-shevchenku-za-kordonom-vstanovyly-natsionalnyj-rekord-1323190>.

316. Цікаві та маловідомі факти із життя Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Трибуна. Бровари. – Режим доступу : <https://brovary.net.ua/tsikavi-ta-malovidomi-fakty-iz-zhyttia-tarasa-shevchenka>.

317. Цікаві факти з життя Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Тарас Шевченко. – Режим доступу : https://taras-shevchenko.com.ua/ua/biography/cikavi-fakti-z-zhittya.htm#google_vignette.

318. Цікаві факти про пам'ятники Тарасу Шевченку [Електронний ресурс] // Освітній портал Львівщини. – Режим доступу : http://osvitportal.loda.gov.ua/cikavi_fakty_pro_pam_yatnyky_tarasu_shevchenku.

319. Цікаві факти про пам'ятники Тарасу Шевченку [Електронний ресурс] // ТСН. – Режим доступу : <https://tsn.ua/video/video-novini/cikavi-fakti-pro-pam-yatniki-tarasu-shevchenku.html>.

320. Цікаві факти про Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Знайченко. – Режим доступу : https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=Hr01CPfh1oo&embeds_referring_euri=htt.

321. Цікаві факти про Тараса Шевченка! Про це не розкажуть у школі! [Електронний ресурс] // Zaxid. Net. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=4zKxOCE9ljk>.

322. Цього дня Тараса Шевченка викупили з кріпацтва [Електронний ресурс] // Рідна Черкащина. – Режим доступу : <https://ck.ridna.ua/2020/04/22/ts-oho-dnia-tarasa-shevchenka-vykupyly-z-kripatstva/>.

323. Чернінька О. Тарас Шевченко: як Кобзар веде українців у бій [Електронний ресурс] / О. Чернінька // Еспресо. – Режим доступу : <https://espresso.tv/taras-shevchenko-yak-kobzar-vede-ukraintsiv-u-biy>.

324. Чому Тарас Шевченко - ікона [Електронний ресурс] // Українська правда. Життя. – Режим доступу : <https://life.pravda.com.ua/columns/2019/11/23/239028/>.

325. Чому Тарас Шевченко феномен для українського народу? [Електронний ресурс] // Свідомі. – Режим доступу : <https://svidomi.in.ua/page/chomu-taras-shevchenko-fenomen-dlia-ukrainskoho-narodu>.

326. Шевелєва М. Тарас Шевченко – художник слова і пензля [Електронний ресурс] / М. Шевелєва // Український інтерес. – Режим доступу : <https://uain.press/blogs/taras-shevchenko-hudozhnik-slova-ta-penzlya-1006321>.

327. Шевченківська енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.shevchcycl.kiev.ua.

328. Шевченківська енциклопедія: Тарас Шевченко та його сучасники / Історія з м'ясом #136 [Електронний ресурс] // YouTube Знайченко. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=wDsnR2SF8YQ>.

329. Шевченко – пранкер: після цього завжди брив бороду [Електронний ресурс] // Літ-ра. – Режим доступу : https://www.youtube.com/watch?v=xZujeq_P42Y.

330. Шевченко і цензура: що не подобалося в словах поета імперській росії і радянським ідеологам? [Електронний ресурс] // Український інститут національної пам'яті. – Режим доступу : <https://uinp.gov.ua/informaciyni-materialy/statti/shevchenko-i-cenzura-shcho-ne-podobalosya-v-slovah-poeta-imperskiy-rosiyi-i-radyanskym-ideologam>.

331. Шевченко Тарас [Електронний ресурс] // Галерея мистецтв. – Режим доступу : https://volart.com.ua/art/shevchenko_taras/.

332. Шевченко Тарас Григорович [Електронний ресурс] // Велика Українська Енциклопедія. – Режим доступу : https://vue.gov.ua/%D0%A8%D0%B5%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%A2%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81_%D0%93%D1%80%D0%B8%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87.

333. Шевченко Тарас Григорович [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A8%D0%B5%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%A2%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81_%D0%93%D1%80%D0%B8%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87.

334. Шевченко Тарас Григорович [Електронний ресурс] // УкрЛіб. – Режим доступу : <https://www.ukrlib.com.ua/bio/author.php?id=1>.

335. Шевченко, ти – космос. Про Тараса як про художника [Електронний ресурс] // Bird in Flight. – Режим доступу : https://birdinflight.com/pochemu_eto_shedevr-uk/20210309-taras-shevchenko.html/

336. Що ви могли не знати про Шевченка: 20 фактів про Кобзаря [Електронний ресурс] // Конкурент. – Режим доступу :

<https://konkurent.ua/publication/54028/scho-vi-mogli-ne-znati-pro-shevchenka-20-faktiv-pro-kobzarya/>.

337. Що нам сказав Тарас: 6 послань українцям від Шевченка у часи війни [Електронний ресурс] // Освіторія. – Режим доступу : <https://osvitoria.media/experience/shho-nam-skazav-taras-6-poslan-ukrayintsyam-vid-shevchenka-u-chas-vijny/>.

338. Що пророчив Тарас Шевченко Україні? Ірина Фаріон. Велич особистості [Електронний ресурс] // Велич особистості. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=z9pvA7Ro5U4>.

339. Як любив Шевченко? [Електронний ресурс] // YouTube. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=fidzPdH-pWo>.

340. Як Тарас Шевченко став українським ідолом? «Реальна історія» з Акімом Галімовим [Електронний ресурс] // Реальна історія. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=kxqh-0rnhRo>.

Живопис

Серед плеяди видатних діячів української культури Тарасові Григоровичу Шевченку (1814–1861) належить особливе місце. Поборником правди і свободи називають його. Він своєю полум'яною поетичною і мистецькою творчістю виражав споконвічні вільнолюбні прагнення нашого народу.

Тарас Шевченко як художник займає одне з найпочесніших місць в українському образотворчому мистецтві. Він прекрасно володів всіма відомими тоді засобами графічного зображення.

Перші кроки в мистецтві

Обдарований від природи хлопчина рано відчув тягу до малювання. Ще змалку крейда і вуглинка були для нього неабиякою радістю. Малював ними стіни, лави, стіл... Малював у хаті і надворі, вдома і в гостях... Якось прийшла сестра Катерина з панщини і не впізнала своєї хати: візерунками розмальовані стіни, долівка і навіть призьба. Хлопець любив зображувати птахів, звірів, людей.

Талант художника проявився в Тараса Шевченка значно раніше, ніж талант поета. Якщо перші літературні спроби припадають на 1836–1837 роки, то найбільш ранній малюнок, що дійшов до нас і відомий під назвою «Погруддя жінки» або «Жіноча голівка», датований самим автором ще 1830 роком. З цієї юнацької роботи і розпочалась творчість видатного художника.

Юний Шевченко прибув у лютому 1831 року до столиці Російської імперії Петербургу, подолавши разом з іншими кріпаками пана Енгельгардта сотні верст глибокими снігами Прибалтики і російської Півночі. З цього часу почалося його тривале столичне життя, сповнене боротьби за існування, незгасного бажання стати вільним, вивчитися на професіонального художника.

1832 року пан віддав Шевченка на навчання в майстерню одного з найкращих художників В. Ширяєва, законтрактувавши його на чотири роки.

Нестача денного часу і клопотаність, бажання стати справжнім художником змушували Шевченка в білі ночі виходити в Літній сад і змальовувати статуї. Тут відбулась перша зустріч Тараса зі своїм земляком художником І. Сошенком, який зацікавився обдарованим юнаком і вирішив допомогти йому. І. Сошенко давав поради і консультації художнику-початківцю, знайомив його з видатними діячами російської і української культур (Карлом Брюлловим, Василем Григоровичем, Олексієм Венеціановим, Василем Жуковським, Євгеном Гребінкою), спільними зусиллями яких талановитого кріпака було викуплено з кріпацтва.

Вступ до Академії мистецтв

Звільнення дало право Шевченку вступити до Академії мистецтв. Він став одним з найулюбленіших учнів Брюллова. Тарас переходить з класу в клас в числі найкращих учнів. У малярстві він робить дедалі помітніші успіхи. За час навчання в Академії мистецтв його тричі нагороджують срібною, а потім золотою медалями за малюнки з натури і живописні твори. Тарас Шевченко мріяв поїхати в казкову Італію, щоб познайомитися із шедеврами малярства, скульптури і архітектури. Та академія послала іншого, а власних коштів на таку подорож у Шевченка, звісно, не було. Друга заповітна мрія – повернутись назавжди в Україну.

У 1843 році Тарас Григорович приїхав в Україну. Під час подорожі любов до рідного краю наштовхнула його на створення цілої серії картин під назвою «Живописна Україна», на яких відображено історичні місця, побут і природу країни. Повернувшись в Петербург, він завершує навчання в Академії мистецтв, видає на власні кошти і поширює альбом під назвою «Живописна Україна».

Шевченко – талановитий художник-портретист

Згодом Шевченко знайшов роботу в Київській археографічній комісії. Художникові довелося побувати у різних місцях України, де він змальовував й описував історичні пам'ятки. З часу його подорожей залишилось чимало акварелей, простих і природних за своїми сюжетами. В 1845-1847 роках Тарас Григорович створив ряд портретів, які переконливо свідчать про зростання художника, про поглиблення психологічної характеристики образів.

Портретам належить велике місце в Шевченковому доробку. Він почав працювати над ними ще кріпаком. В академії продовжував роботу в цій галузі.

Незабаром він стає одним із відомих і популярних портретистів. Створені ним образи відзначаються невимушеністю, природністю, вдалою композиційною побудовою і свіжістю барв, намаганням дати психологічну характеристику людині. Шевченко зробив великий внесок у розвиток побутового жанру і став його основоположником в українському мистецтві. Особливо хвилювало художника підневільне, часто трагічне становище жінки.

Небагато з тих, кому випало безсмертя, здобули його такою дорогою ціною, як Тарас Шевченко. Доля не шкодувала для нього найжорстокіших випробувань і страждань. Прожив Шевченко лише 47 років, з них 25 – у кріпосному рабстві, 10 – у тюрмах та на засланні. А решту – постійно перебував під недремним жандармським оком, воюючи із нестатками. Помер він самотнім у казенній комірчині, не здійснивши навіть природної людської мрії про сімейний затишок у власному домі.

Картини і малюнки Тараса Шевченка

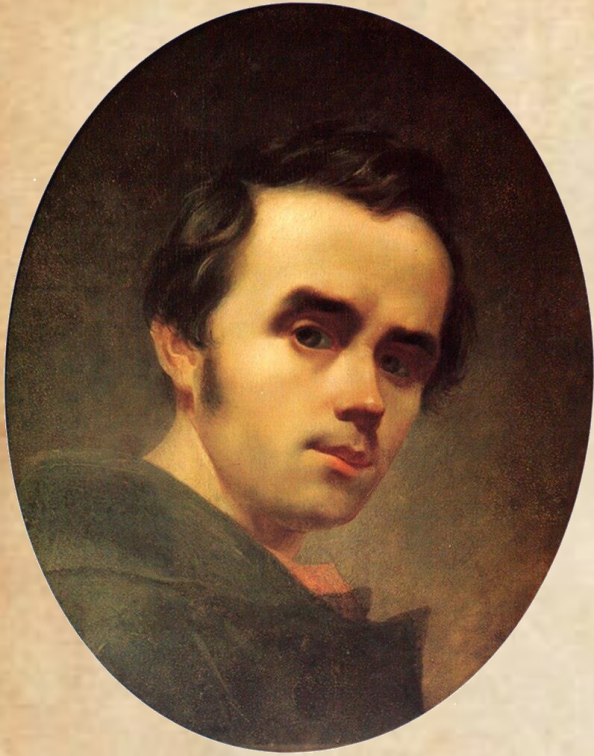
Збереглися 835 малюнків і картин Тараса Григоровича Шевченка, що дійшли до нашого часу в оригіналах і частково в гравюрах на металі й дереві, виконаних російськими та зарубіжними гравера, а також в копіях, які були виготовлені художниками ще за життя Шевченка. Крім того, існують відомості про 278 загублених і до сих пір не знайдених роботах Шевченко.

Живописні та графічні роботи за часом написання датуються 1830-1861 роками і територіально пов'язані з росією, Україною і Казахстаном. За жанрами – це портрети, композиції на міфологічні, історичні та побутові теми, архітектурні та ландшафтні пейзажі. Вони виконані маслом на полотні, а також аквареллю, сепією, тушшю, свинцевим олівцем та в техніці офорта на окремих аркушах білого, кольорового і тонованого паперу різних розмірів, а також в п'яти альбомах.

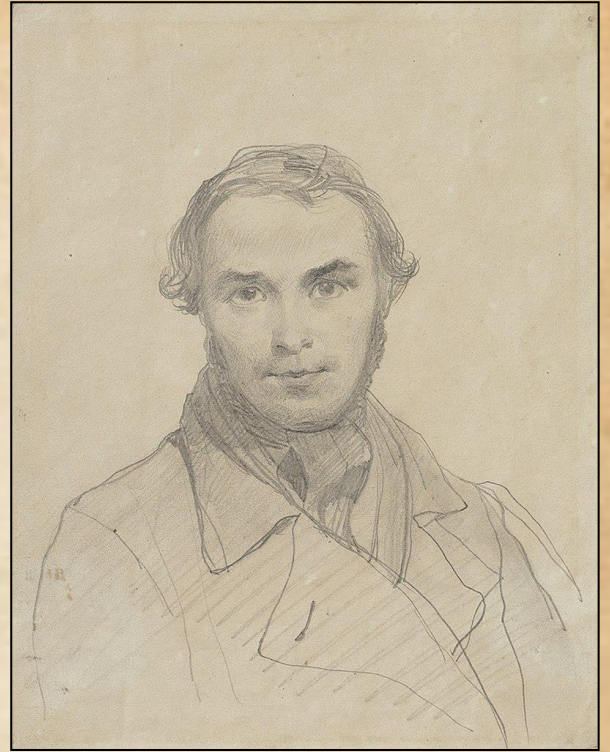
У список включені завершені роботи Шевченко, що становлять значну частину його художньої спадщини, а також його численні ескізи, етюди, начерки та навчальні студії, які представляють цінність для розкриття творчого шляху і творчого методу художника. Невелика кількість робіт мають авторські підписи та написи, ще менше – авторські дати.

У списку наведені роботи Шевченко в хронологічному порядку. У літературі значна частина непідписаних і недатованих робіт отримала різні датування. В результаті наукових досліджень хронологічні рамки окремих робіт були звужені до року, місяця, іноді навіть до дня їх написання.

Автопортрет
Зима 1840–1841

Автопортрет
Кінець серпня 1845

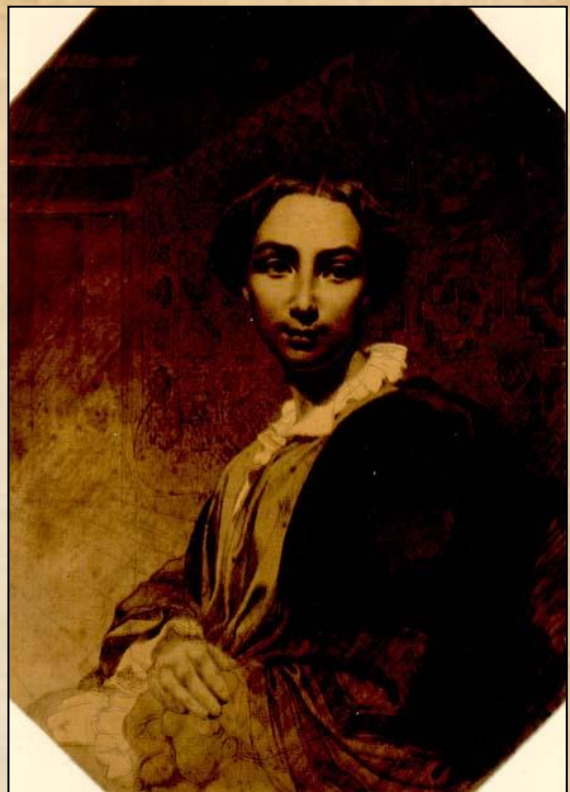
Автопортрет
23-26.XI 1843

Автопортрет
23.VI-XII 1847

**Портрет Ганни Іванівни
Закревської**
9-23.XII 1843

Портрет А. О. Ускової
Літо 1853–1854

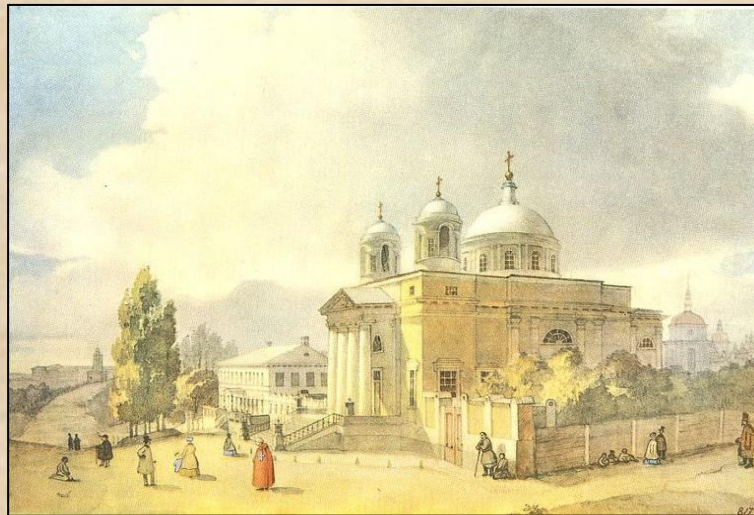
Портрет М. В. Максимович
22.VI 1859

Голова матері
1838-1840

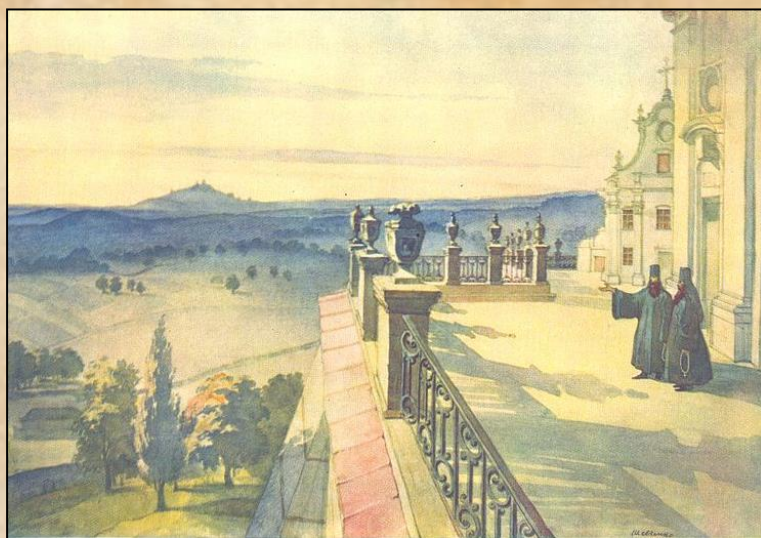
Почаївська лавра з півдня
X 1846

Костьол у Києві
IV-IX 1846

Вознесенський собор в Переяславі
VIII-IX 1845

Вид на околиці з тераси Почаївської лаври
X 1846

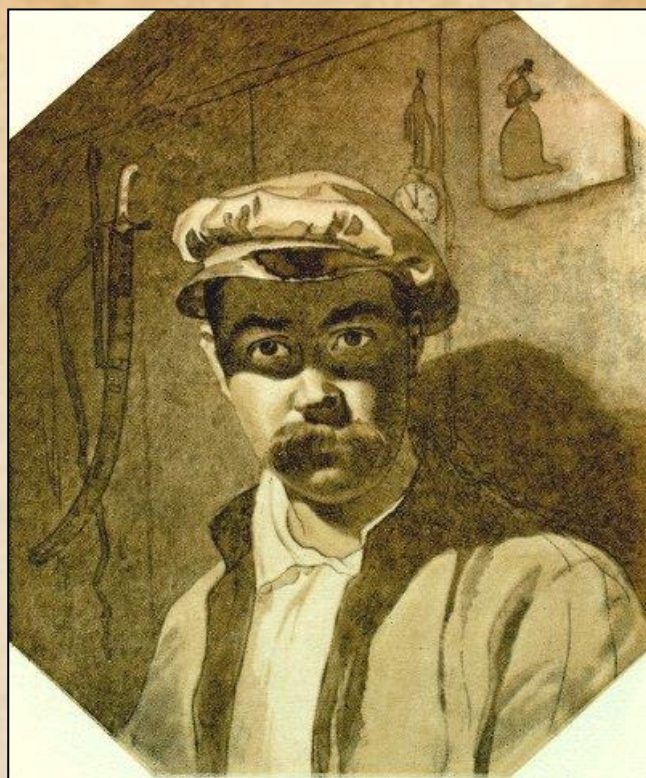
Форт Кара-Бутак
21.V 1848 - 15.I 1850

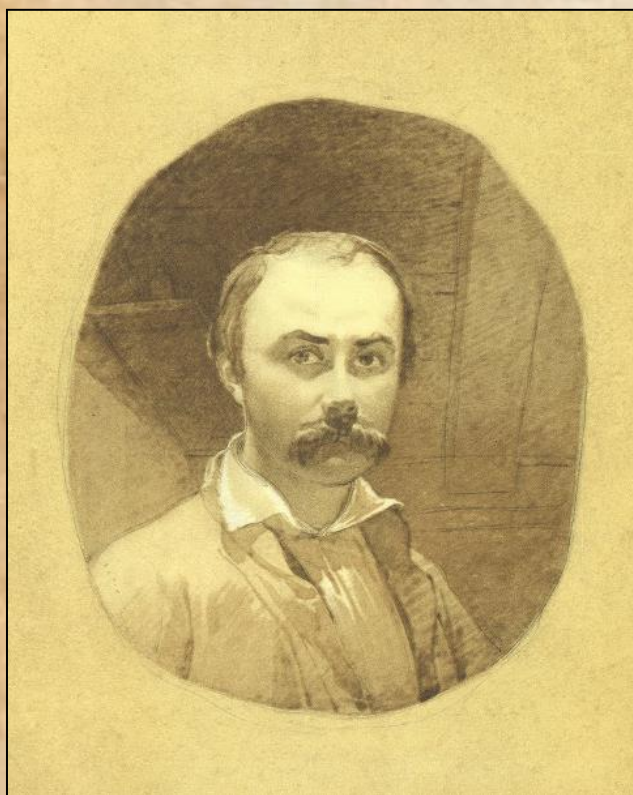
Пожежа в степу
12.V 1848

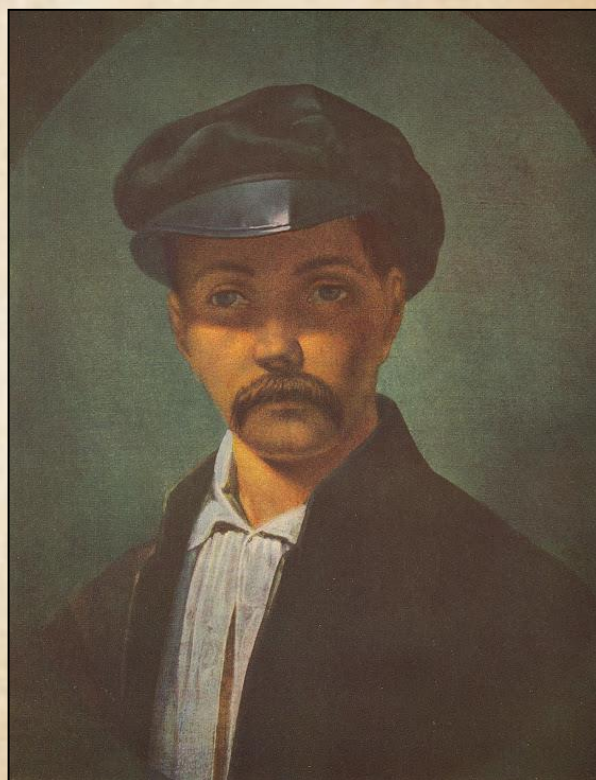
Автопортрет
29.XII 1849

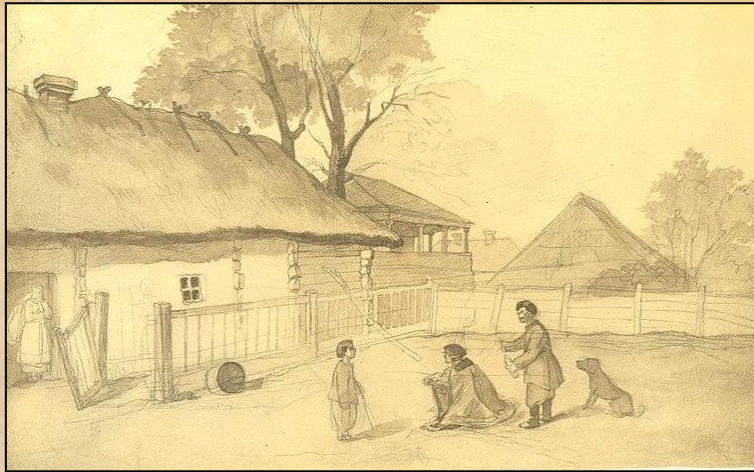
Автопортрет
XI 1849 - IV 1850

Автопортрет
29.XI 1849

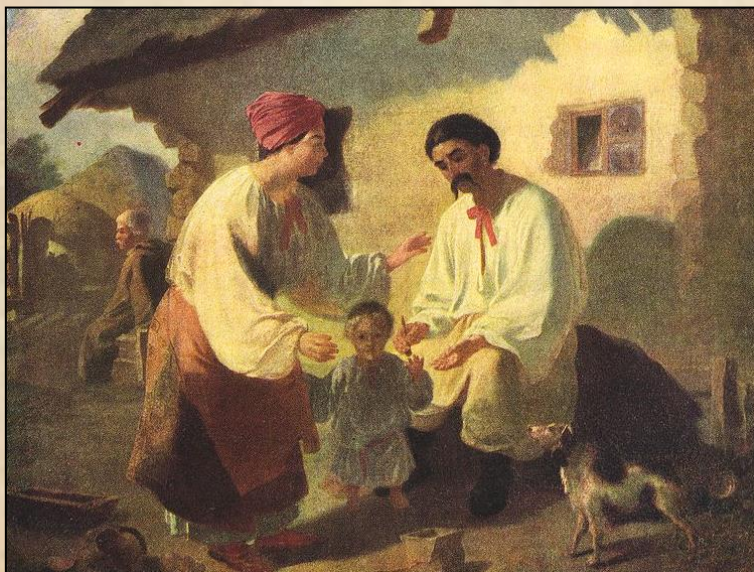
Автопортрет
XI 1849 - IV 1850

Т. Г. Шевченко малює селянське подвір'я
Весна 1845

Хата батьків у Кирилівці
1843

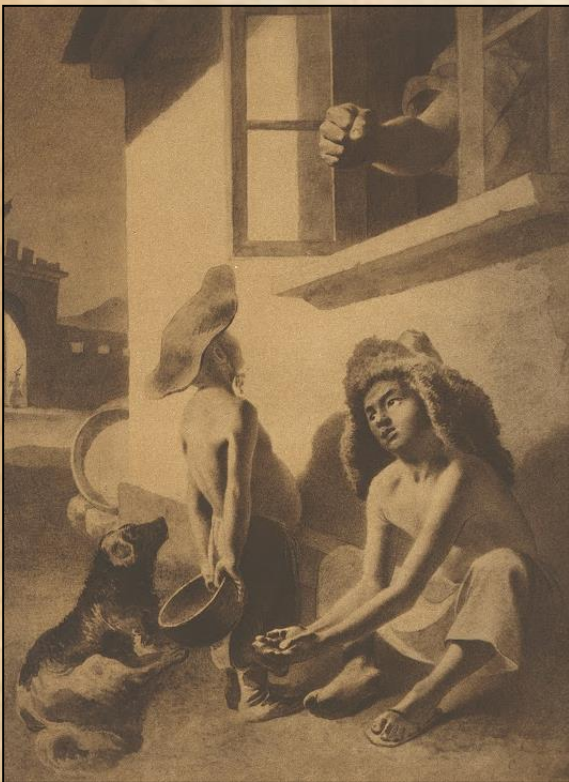
Селянська родина
V 1843

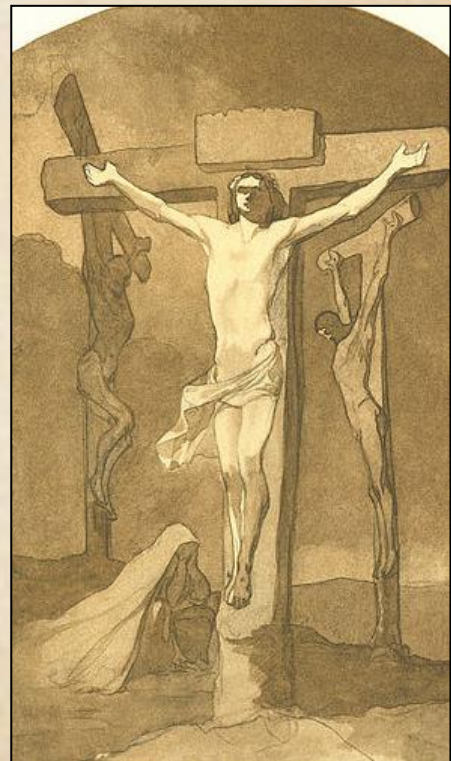
**Собор Почаївської лаври
(внутрішній вигляд)
X 1846**

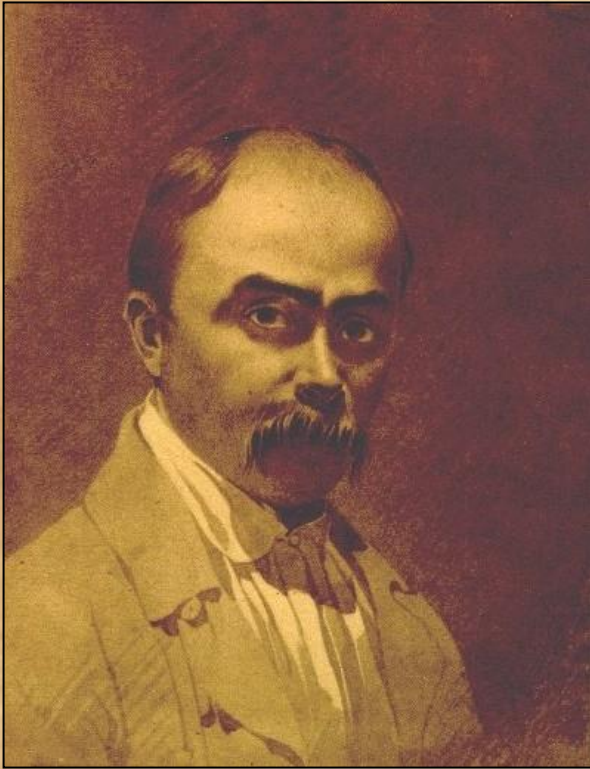
**Байгуші
Восени 1853**

**Байгуші під вікном
(«Державний кулак»)
10.VI 1855 - 21.IV 1856**

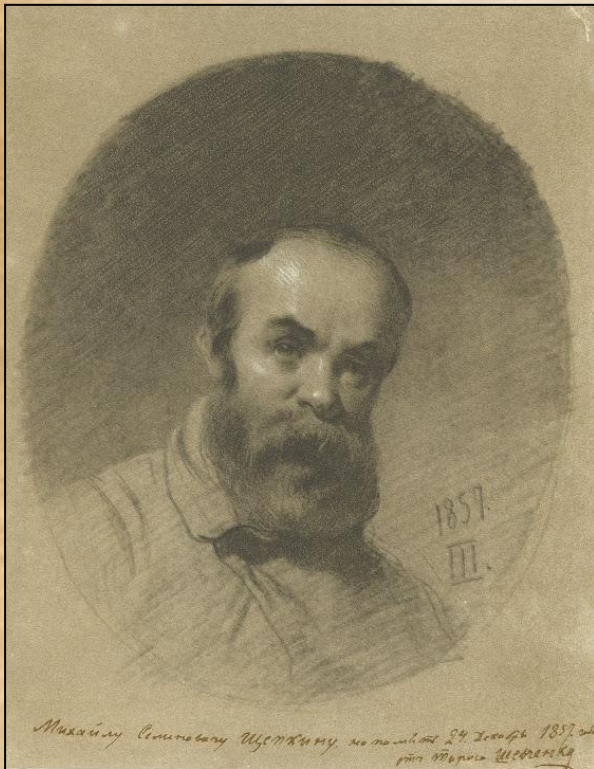
**Розп'яття
Ескіз
III 1850**

Автопортрет
1851-1853

Портрет батька
1829-1830

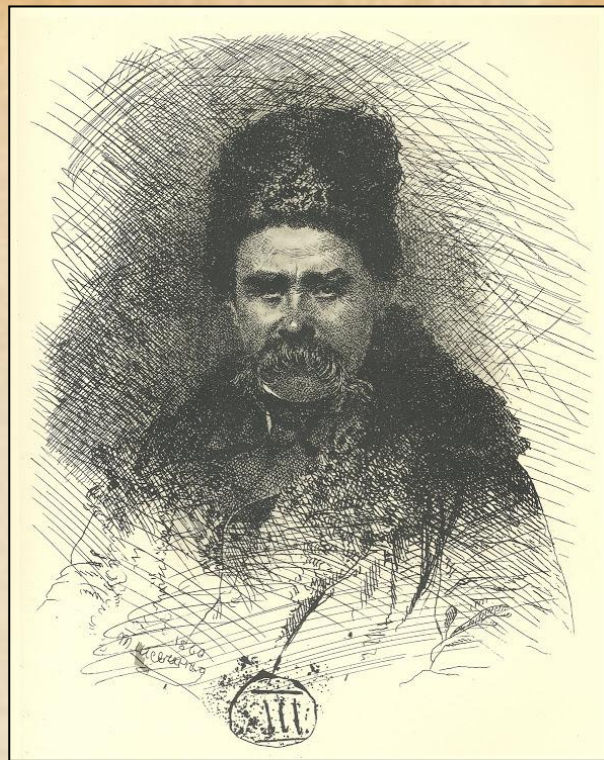
Автопортрет
28.XI 1857

Сліпа з дочкою
1842

Автопортрет
4.IV 1860

Автопортрет
4.XII 1860

Автопортрет
I - II 1861

Автопортрет
VI 1860

Циганка-ворожка
1841

Гамалія
1842

На пасіці
1843

Перерване побачення
1839-1840

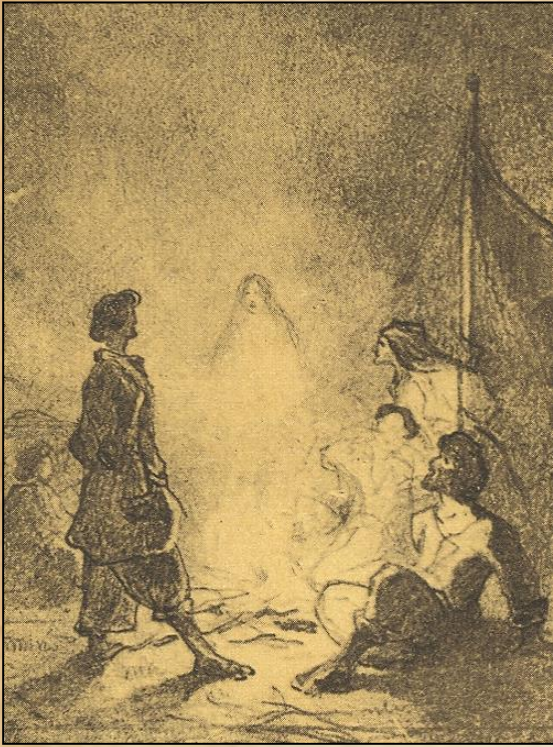
Укріплення Іргиз-Кала
28-30.V 1848 - 15.I 1850

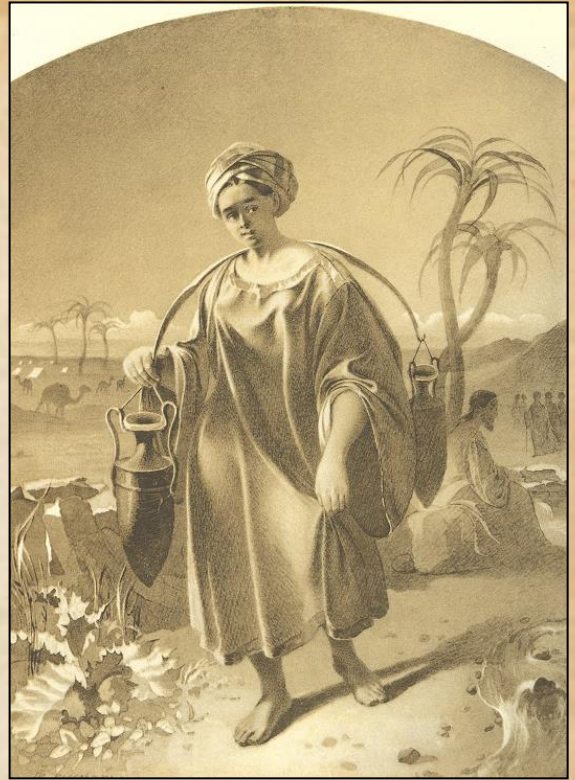
Укріплення Раїм. Вид з верфі на Сир-Дар'ї
19.VI - 25.VII 1848

Казахська стоянка на Кос-Аралі
6.X 1848 - 6.V 1849

«Відьма». Рисунок за
однойменною поемою
Т. Шевченка
III 1847

Самаритянка
Літо 1856

Катерина
Літо 1842

Казашка Катя
1856 - VII 1857

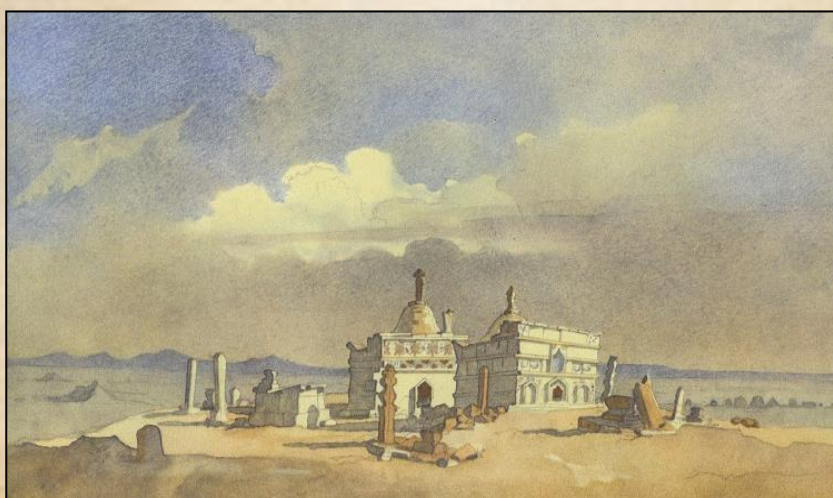
Казак на коні

1848 - 1849

Ханга-Баба

22.V 1851 - VII 1857

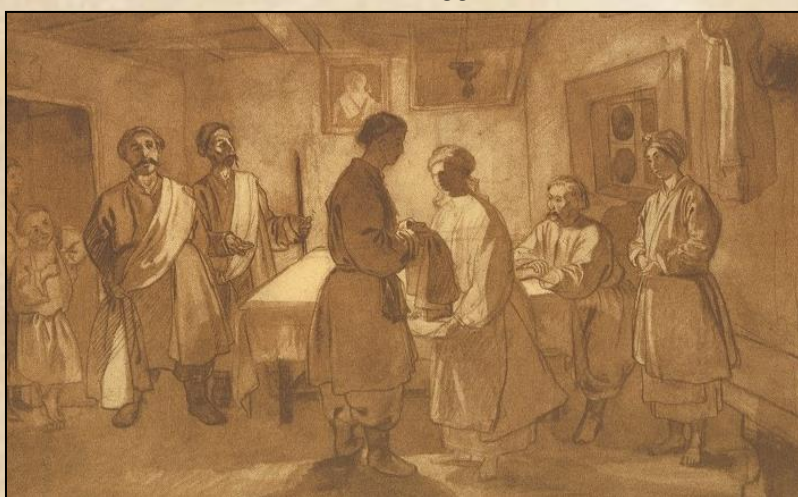
Туркменські аби в Кара-Тау

20.VI 1851 - 13.V 1857

Мангишлацький сад

Літо 1854

Старости

III-XI 1844

Зустріч Тараса Бульби з синами

1842

Іменний покажчик

Аврахов Т.	309	Дічек Н. П.	3
Антонець Н. Б.	3	Дорошенко В.	39
Артемова Л. В.	74	Доценко А.	139
Барвінський В.	108	Дякова В.	255
Березівська Л. Д.	3	Жацько В.	51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58
Біленко В. В.	41, 42	Зав'язкін О. В.	24
Білецький О. І.	29, 30, 31, 32	Замрій Д.	15
Білозерський М. М.	109	Захарченко А.	148
Бондар М.	113	Зінченко Т.	149
Боржковський О.	88	Капшученко Ю.	153
Боронь О.	43, 44	Кирилюк Є. П.	34
Буняк В.	114	Кислашко О.	59
Васильченко С. В.	116	Кіт Н.	210
Войтюк Т.	125	Коваленко М.	157
Гавеля Б.	45	Ковтун Ю. І.	5
Гончаренко І.	46	Козак О.	102
Горбачук М.	47	Козаченко О.	158
Горлач П.	128	Коломієць В.	60
Городівська Н. Г.	48	Копиця Д. Д.	29, 30, 31, 32
Городівський В. М.	48	Корнійчук О. Є.	29, 30, 31, 32
Гречин Б. О.	49	Корольченко В.	159
Гуменчук В. О.	50	Костенко Ю.	61
Денисенко О.	2		

Кралюк П. М.	160	Осадча Я.	192
Крижанівський С.	212	Павлюк М. М.	22
Куц Д.	162	Пароваткіна Г.	72
Куцевол О.	6	Петренко Н. Б.	1
Лазаревський О. М.	163	Петрушенко М.	75
Лук'янюк В.	167	Погорела І.	208
Луців В.	62	Подолінний А. М.	9
Любар О. О.	73	Пономаренко Л.	209
Ляхова Ж. Т.	4	Попович М. В.	10, 76
Майданович Т. В.	39	Потоцький П. П.	77
Макаров Ю.	169	Рацібарська Ю.	213
Мандрика М. Л.	63	Риженко А.	78
Мацегора К.	64	Різникова Я.	214
Маценко М.	65	Руденко О. І.	1
Мацько Л.	66	Савицька А.	216
Мельник О.	67	Сергієнко Г. Я.	11
Михайлов В.	20	Скільський Д.	79
Мокляк Т. М.	174	Склярів І.	222
Нагребецька І.	68	Скрипник А.	223
Назаренко М. Й.	7	Сліпушко О.	80
Наумова Н.	69, 70	Соловйова Л. М.	225
Неділько Г. Я.	8	Стельмахович М. Г.	73
Носова Г.	185	Степаненко О.	227
Окаринський В.	189	Стех Я.	228
Орлова Н.	71	Страшна Л. В.	81

Сухомлинська О. В.	3	Чернінька О.	322
Тарахан-Берега З. П.	13	Чорний В.	86
Твардовська Л.	294	Чуб Д.	19
Ткачук П.	14	Шабанов В.	278
Томенко М.	82	Шевелєва М.	325
Тополюк К.	298	Шевченко Т. Г.	22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 122, 134, 138, 142, 193, 244, 316
Травнева С.	83		
Тур-Коновалов К.	15		
Федоренко Д. Г.	84		
Федоренко Д. Т.	73		
Франко Т.	312	Шпак В.	87
Ціжман Н.	314	Юрчишина О.	88
Чавдаров С. Х.	17, 18		
Чебан О.	85		

Зміст

Від укладачів	3
Книги	7
Статті з наукових збірників та періодичних видань	16
Електронні ресурси	18
Живопис	37
Іменний покажчик	54

ДЛЯ ПОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

Бібліографічне видання

***Тарас Шевченко – художник
слова і пензля***

*Бібліографічний покажчик до 210-річчя від дня
народження Тараса Шевченка*